

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

เย็บ ปัก ถัก ฝืนของแม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

SEW, EMBROIDER, KNIT OF MOTHER'S DREAM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	เย็บ ปัก ถักฟีนของแม่
โดย	นายณัฐธนวรรธน์ บุญจันทร์
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ทินกร กาษรสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปรีชา เกาทอง อาจารย์ ดร. พิสิฐ ตั้งพรประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คุณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ผู้รักษาการแทน)
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นีรติศัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ทินกร กาษรสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปรีชา เกาทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. พิสิฐ ตั้งพรประเสริฐ)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสมฉาย บุญญานันต์)

636120010 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

คำสำคัญ : เย็บ ปัก ถักฝืนของแม่

นาย ณิชฐนวรรธน์ บุญจันทร์: เย็บ ปัก ถักฝืนของแม่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ทินกร กาษรสุวรรณ

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ หัวข้อเรื่อง เย็บ ปัก ถักฝืนของแม่ มีวัตถุประสงค์ บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับวิธีการทำงานการเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ เพื่อสร้างความรู้สึถึงความสุข ความฝัน และความภูมิใจจากอาชีพช่างเย็บผ้าของแม่ เพื่อศึกษาเทคนิควิธีการและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์สื่อผสม ที่มีรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะตัวของศิลปินในการสร้างสรรค์ด้วยวิธีการเย็บ ปัก ถัก และการร้อย เพื่อสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในรูปแบบเทคนิคสื่อผสม การผสมผสานวัสดุ ศึกษาลวดลายผ้าในท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะนำออกมาถ่ายทอดเรื่องราวช่างเย็บผ้าของแม่

ขอบเขตของการศึกษานำเสนอผลงาน ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ โดยใช้เทคนิคที่เรียกว่า “ศิลปะสื่อผสม” (Mixed Media Art) และการผสมผสานวัสดุ (Merging of materials) ซึ่งข้าพเจ้าเลือกใช้วัสดุเศษผ้าที่ถูกตัดเหลือทิ้งไว้ เป็นหลักฐานร่องรอยของความพยายามในการทำงาน การเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน การนำผ้าท้องถิ่นที่มีลวดลายสวยงามมาประกอบการสร้างสรรค์ทำให้ผลงานดูน่าสนใจมากขึ้น การสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้มาจาก “แม่” แม่มีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้า เป็นอาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัว ด้วยอาชีพช่างเย็บผ้าไม่ว่าจะเป็นเย็บกระเป๋า ของฝากต่างๆ ทุกอย่างล้วนมาจากฝีมือ ประสบการณ์ และใจรัก การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่ตนเองรักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของแม่ การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็นความภูมิใจของแม่ ที่แม่มักจะเล่าเรื่องราวต่างๆให้ลูกๆฟังเสมอ

ผลการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้แสดงออกถึงความรักที่มีต่อแม่ จากภาพการทำงานที่เห็นจนจินตนาการทุกท่วงท่าในการทำงานของแม่ ไม่ว่าจะเป็นการเย็บผ้า ตัดผ้า รีดผ้า หรือการเนาผ้าด้วยมือก็ตาม คือ ความอดทนและความพยายามเพื่อคนที่แม่รัก และถูกนำมาสร้างสรรค์ด้วยวิธีการ เย็บ ปัก ถัก ร้อย ออกมาเป็นฝืนผ้าที่มีแม่เป็นองค์ประกอบหลักอยู่ในผลงานสื่อผสม จำนวน 5 ชิ้น โดยชิ้นที่ 1 มีลักษณะเป็นงานสื่อผสมแม่นั่งกับพื้นกำลังจดจ่อกับการตัดผ้าอย่างตั้งใจ ชิ้นที่ 2 แม่กำลังเย็บผ้าบนจักรเย็บผ้า ก้มหน้าทำงานด้วยความเร่งรีบ ชิ้นที่ 3 ภาพการนั่งเย็บจากการมองผ่านหน้าต่างมีแสงไฟที่ลอดออกมาเป็นการทำงานจนดึก ชิ้นที่ 4 ภาพการนั่งรีดผ้าด้วยท่าทางผ่อนคลาย ชิ้นที่ 5 ภาพการนั่งเย็บผ้าด้วยมือท่าทางการนั่งเย็บขาตรงและจดจ่อกับการเย็บผ้า

636120010 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

Keyword : Sew/ embroider/ knit of mother's dream

MR. NATTANAWAT BOONCHAN : SEW, EMBROIDER, KNIT OF MOTHER'S DREAM

THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR TINNAKORN KASORNSUWAN

The thesis 'Sew, embroider, knit of mother's dream' is about mom's career that is needlewoman. There are three purposes of the thesis. Firstly, to feel mom's happiness, dream and pride of her career as a needlewoman. Secondly, to study technique and process of creating mixed media art work of the artist's way like sewing, embroidering, and knitting. Finally, to create mixed media art works by combination of material that is unique local cloth pattern to show mom's story as needlewoman.

The student created art works by mixed media art and merging of materials technique, so he chose wasted pieces of cloth to show mom's attempt of work. Using local clothes could make works more satisfying. Inspiration of this is mother. She is a needlewoman. With this job, she made things such as bags and souvenir, everything was made up with skill and love. Doing everything for important person is her goal and pride that she always tells to her children.

These masterpiece wanted to show love for mom from her gesture or post when she did her work like sewing, cutting and ironing. These are patience and attempt for her children. Moreover, these actions are created with sewing, embroidering and knitting. Mom is the main of 5 mixed media art work and also being in each work. The first item shows mom cut clothes intentionally. The second items shows mom was using sewing machine quickly. The third item is the window view that shows mom was working at late night. The fourth item shows mom was ironing and the fifth item shows mom was sitting by stretched legs and focusing on her knitting.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “เย็บ ปัก ถักฝืนของแม่” สามารถสำเร็จ ลุล่วงได้ความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ทินกร กษรสุวรรณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปรีชา เถาทอง อาจารย์ ดร.พิสิฐ ตั้งพรประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิทยานิพนธ์คณะกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.โสภณาย บุญญานันต์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมถึงอาจารย์ในภาควิชาทัศน ศิลปะศึกษาทุกท่าน ที่ช่วยให้ความรู้และแนะนำแนวทางในการศึกษาการปฏิบัติและพัฒนาผลงานของ การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “เย็บ ปัก ถักฝืนของแม่” ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบิดามารดา รวมไปถึงครอบครัวของข้าพเจ้าทุกคนที่ช่วยเหลือข้าพเจ้าในเรื่อง ต่างๆ รวมไปถึงการสนับสนุนทุนทรัพย์ในการศึกษาเล่าเรียน

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านจากคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์และ คณะศึกษาศาสตร์ รวมไปถึง เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือใน ทุกๆ ด้าน

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทัศนศิลป์ศึกษารุ่น 12 และน้องๆ ที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือ เกื้อกูลผลักดันกันมาตลอด

ทั้งนี้ข้าพเจ้ามีความปีติซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความเมตตา ความกรุณาจากทุกท่าน ขอให้ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และก่อให้เกิดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ประสบความสำเร็จดังใจหมาย ขอกราบขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นาย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์.....	2
1.4 สมมุติฐาน.....	3
1.5 ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	4
1.6 ขั้นตอนวิธีการในการสร้างสรรค์.....	4
1.7 นิยามศัพท์ปฏิบัติการ.....	5
1.8 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	6
1.9 งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	7
1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสาร ข้อมูลและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. อิทธิพลที่มีต่อแนวคิดแรงบันดาลใจ.....	9
1.1 อาชีพช่างเย็บผ้าของแม่.....	9
1.2 ลายผ้าอีสาน.....	12

2. ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง.....	22
2.1 ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art).....	22
3. อิทธิพลทางศิลปกรรมและแนวความคิด.....	24
3.1 อิทธิพลทางแนวคิด.....	24
3.2 อิทธิพลทางศิลปกรรม.....	29
สรุป.....	35
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานและกระบวนการสร้างสรรค์.....	36
1. แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	36
2. รูปแบบของการสร้างสรรค์.....	36
3. วิธีการดำเนินงาน.....	37
4. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน.....	38
5. เทคนิคขั้นตอนและกระบวนการ.....	39
บทที่ 4 ผลวิเคราะห์การสร้างสรรค์.....	48
4.1 การทดลองเชิงบวก.....	48
4.2 การทดลองเชิงลบ.....	52
4.3 Pre – Thesis โครงการที่ 1.....	54
4.4 Pre – Thesis โครงการที่ 2.....	57
4.5 Pre – Thesis โครงการที่ 3.....	59
4.6 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	66
4.7 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	69
4.8 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	72
4.9 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	75
4.10 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5.....	78
สรุป.....	80

บทที่ 5 สรุปล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 81

 อภิปรายผล..... 81

 ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งต่อไป..... 82

รายการอ้างอิง 83

ประวัติผู้เขียน..... 86

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การวิเคราะห์อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์	33
ตารางที่ 2 สรุปลักษณะการดำเนินงาน	37
ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	62
ตารางที่ 4 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1.....	67
ตารางที่ 5 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2.....	70
ตารางที่ 6 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3.....	73
ตารางที่ 7 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4.....	76
ตารางที่ 8 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 5.....	79

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดและวิธีการสร้างสรรค์.....	3
รูปภาพที่ 2 ภาพห้องทำงานของแม่.....	9
รูปภาพที่ 3 ภาพการทำงานของแม่.....	9
รูปภาพที่ 4 กระเป๋าฝีมือการเย็บของแม่.....	10
รูปภาพที่ 5 การทอผ้าฝ้ายธรรมชาติ.....	12
รูปภาพที่ 6 ผ้าลินินเส้นใยธรรมชาติ.....	14
รูปภาพที่ 7 รังไหม.....	14
รูปภาพที่ 8 เส้นไหม.....	15
รูปภาพที่ 9 ผ้าทออีสาน.....	16
รูปภาพที่ 10 ผ้าขีด.....	17
รูปภาพที่ 11 ผ้ามัดหมี่.....	18
รูปภาพที่ 12 ผ้าไหมแพรวา.....	19
รูปภาพที่ 13 ผ้ายก.....	19
รูปภาพที่ 14 ผ้าย้อมคราม.....	20
รูปภาพที่ 15 ลายผ้าอีสาน.....	21
รูปภาพที่ 16 ภาพชุดชีวิตของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซีตามโบสถ์น้อยต่าง ๆ ที่ภูเขาศักดิ์สิทธิ์แห่งฟีดมอนต์ และลอมบาร์ดีทางตอนเหนือของประเทศอิตาลี "นักบุญฟรังซิสกับนิมิต" ภายในโบสถ์น้อยหนึ่งในภูเขาศักดิ์สิทธิ์แห่งออร์ตา ของ John Berger.....	23
รูปภาพที่ 17 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประหยัด พงษ์ดำ.....	24
รูปภาพที่ 18 ชื่องาน : "ความรักของแม่"ปี สร้าง (พ.ศ.2477-2557).....	25
รูปภาพที่ 19 ลูกปลิว จันทร์พุดชา.....	26
รูปภาพที่ 20 ชื่องาน : “หลังฝน”.....	28

รูปภาพที่ 21	ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์.....	29
รูปภาพที่ 22	ชื่องาน : หลานยาย, ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์, 2553,เย็บ ปะ ปัก ชุนผ้า, 64x53 ซม	30
รูปภาพที่ 23	นิลยา บรรดาศักดิ์.....	31
รูปภาพที่ 24	ชื่องาน : สีเส้นจากเครื่องแต่งกาย, 2561	32
รูปภาพที่ 25	เศษผ้าที่เหลือทิ้งไว้หลังจากการทำงานเย็บผ้าของแม่	38
รูปภาพที่ 26	ด้ายปักครอสติช	39
รูปภาพที่ 27	การออกแบบสเก็ทซ์โดยใช้โปรแกรม PowerPoint	39
รูปภาพที่ 28	การตัดแพทเทิร์นด้วยกระดาษรองปัก	40
รูปภาพที่ 29	การวางผ้า	40
รูปภาพที่ 30	การเนาผ้าพื้นหลัง	41
รูปภาพที่ 31	การเนาผ้าส่วนใบหน้าแม่	41
รูปภาพที่ 32	การเนาผ้าส่วนตัวเสื้อ	42
รูปภาพที่ 33	การเย็บผ้าด้วยจักรเย็บผ้า	42
รูปภาพที่ 34	การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ	43
รูปภาพที่ 35	การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ	43
รูปภาพที่ 36	การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ	44
รูปภาพที่ 37	การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ	44
รูปภาพที่ 38	การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ	45
รูปภาพที่ 39	ภาพผลงานสำเร็จ.....	46
รูปภาพที่ 40	การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์.....	47
รูปภาพที่ 41	ภาพทดลองการเลือกใช้วัสดุและเทคนิคการผสมวัสดุหิ้วข้อเชิงบวก	48
รูปภาพที่ 42	ผลงานสำเร็จหิ้วข้อเชิงบวก	49
รูปภาพที่ 43	เทคนิคการปักผ้าลงบนเฟรมผ้าใบ การปักแบบสานเส้นสี.....	50
รูปภาพที่ 44	การเลือกใช้วัสดุมาประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน	50

รูปภาพที่ 45 การเย็บและปักบนเฟรมผ้าใบให้เกิดลวดลาย	51
รูปภาพที่ 46 เทคนิคการปักผ้าและการออกแบบลวดลาย	51
รูปภาพที่ 47 ภาพทดลองการเลือกใช้วัสดุและเทคนิคการผสมวัสดุหัวข้อเชิงลบ	52
รูปภาพที่ 48 ผลงานสำเร็จหัวข้อเชิงลบ	53
รูปภาพที่ 49 การทดลองเทคนิคการทอสีและเทคนิคการเป่าสี	53
รูปภาพที่ 50 การทดลองสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคการเย็บผ้าและการปักผ้า	54
รูปภาพที่ 51 ผลงานสำเร็จ Pre-Thesis โครงการที่ 1	55
รูปภาพที่ 52 การนำวัสดุมาใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน	55
รูปภาพที่ 53 การเลือกไม้ไผ่มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานและการผสมวัสดุด้วยเชือกป่าน	56
รูปภาพที่ 54 การเย็บและการปักลวดลายลงบนตัวผลงาน	56
รูปภาพที่ 55 ผลงานสำเร็จ Pre-Thesis โครงการที่ 2	57
รูปภาพที่ 56 การเลือกใช้วัสดุไม้ไผ่มาสร้างสรรค์ผลงาน	58
รูปภาพที่ 57 การเลือกใช้ไหมทรหมมาถักและร้อยลงบนตัวผลงานการสร้างสรรค์	58
รูปภาพที่ 58 ผลงานสำเร็จ Pre-Thesis โครงการที่ 3	59
รูปภาพที่ 59 เทคนิคการปักลวดลายลงบนผ้า	60
รูปภาพที่ 60 การใช้เทคนิคการเย็บ การปัก การถัก และการร้อย	60
รูปภาพที่ 61 ผสมเทคนิคการพันที่สีลงบนตัวผลงาน	61
รูปภาพที่ 62 การปักโดยใช้สะดึงบน	61
รูปภาพที่ 63 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1	65
รูปภาพที่ 64 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 1	66
รูปภาพที่ 65 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2	68
รูปภาพที่ 66 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 2	69
รูปภาพที่ 67 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3	71
รูปภาพที่ 68 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 3	72

รูปภาพที่ 69 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4.....	74
รูปภาพที่ 70 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 4.....	75
รูปภาพที่ 71 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 5.....	77
รูปภาพที่ 72 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 5.....	78

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การสร้างสรรคผลงานชุด “เย็บ ปัก ถักผืนของแม่” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการถ่ายทอดให้เห็นถึง ความสุข ความฝันและความภูมิใจของแม่ จากอาชีพการเป็นช่างเย็บผ้า ด้วยภาพการทำงานที่ผู้สร้างสรรค์เห็นจนจินตนาการ และเศษผ้าที่เหลือทิ้งไว้หลังจากการทำงานในแต่ละวัน ผู้สร้างสรรค์จึงได้นำเศษผ้าเหล่านั้น ที่เปรียบเสมือนร่องรอยของความพยายาม ความอดทนของแม่ ในการทำงาน ปรากฏลวดลายผ้าท้องถิ่นที่สวยงามและน่าสนใจแสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นอยู่ เครื่องนุ่งห่มของชาวอีสาน นำไปสู่แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานและการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์ผลงาน สร้างสรรคผลงานด้วยเทคนิคสื่อผสม การเย็บ การปัก การถัก และการร้อย ด้วยเทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์ของผู้สร้างสรรค์ ให้เห็นถึงภาพการทำงานเย็บผ้าของแม่ที่วางท่าด้วยความสบาย เพราะอาชีพช่างเย็บผ้าเป็นอาชีพที่แม่รัก

“แม่”เปรียบเสมือนเป็นเสาหลักของครอบครัว การค่อยๆต่อเติมกำแพงของบ้านเพื่อปกป้องลูก ให้ความอบอุ่น เหมือนการต่อเติมความฝัน เต็มไปด้วยเรื่องราวความพยายามของแม่ สร้างขึ้นด้วยความรัก สร้างขึ้นด้วยความสุข สร้างขึ้นด้วยความภาคภูมิใจ ผ้าทุกชิ้นและด้ายทุกเส้นจึงเป็นโครงสร้างสำคัญของชีวิตที่แม่นำมาต่อเติมความฝัน ต่อเติมชีวิตครอบครัว และต่อเติมความภูมิใจขึ้นไปเรื่อยๆของแม่ เปรียบเสมือนเสาหลักที่คอยพุงให้กับครอบครัวที่แม่รักแข็งแรงขึ้น และมีความสุขมากขึ้นเรื่อยๆ

การสร้างสรรคผลงานเกิดจากอาชีพของแม่ คือ อาชีพช่างเย็บผ้า เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการตัดเย็บเสื้อผ้าต่างๆรวมถึงการตัดเย็บกระเป๋า ผ้าคลุมและอื่นๆ มีทักษะการวางโครงแบบ และความสามารถในการใช้เครื่องจักรในการตัดเย็บ การทำอาชีพช่างเย็บผ้าต้องมีความชื่นชอบในการตัดเย็บ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความละเอียด มีความอดทน พยายามสูง มีพื้นฐานการเขียนแบบ โครงสร้างและการเลือกใช้ชนิดผ้า ลวดลายผ้าที่มีความเหมาะสมต่อการตัดเย็บ จากความชอบและความถนัดถูกส่งต่อจากยายสู่แม่และจากแม่มาสู่ผู้สร้างสรรค์ผลงาน เกิดโยงโยในความผูกพัน ด้ายทุกเส้น และผ้าทุกผืนจึงมีความหมาย การได้ทำอาชีพที่แม่รักเพื่อคนที่รักยิ่งทำให้ชีวิตเต็มไปด้วยความสุข แม่ก็จะเล่าเรื่องราวต่างๆให้ลูกๆฟังด้วยรอยยิ้มแห่งความสุขเสมอ ภาพการทำงานของแม่ที่เห็นจนจินตนาการ และรอยยิ้มที่เห็นทุกครั้งในการทำงานของแม่ เพราะด้วยความหวัง สิ่งของรอบข้างที่ดูเป็นการทำงานหนัก กลับดูเบาสบายสำหรับแม่ ด้วยความรัก ทำให้การทำงานของแม่เต็มไปด้วยความสุขที่อยู่ในใจถูกถ่ายทอดออกมาผ่าน ท่าทางการทำงานที่ดูผ่อนคลาย เพราะแม่ยังมีจุดมุ่งหมายในการทำงานและรู้ว่าตนเองต้องการทำทุกอย่างเพื่อใครและเพื่ออะไร “การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่รัก” จึง

เป็นความสุขและความภูมิใจที่สุดของแม่ และผลงานศิลปะชุดนี้ก็กำลังสร้างสรรค์ขึ้นด้วยความรักเพื่อคนที่รักเช่นกัน

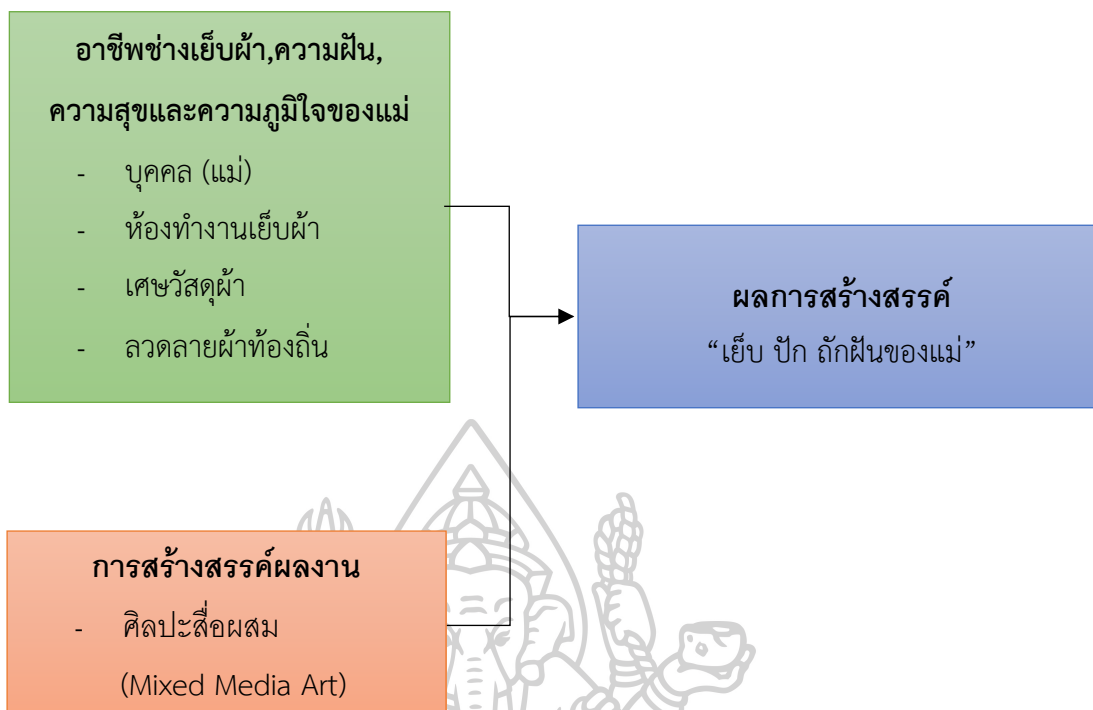
จากทั้งหมดที่กล่าวมานั้นจึงเป็นที่มาของหัวข้อโครงการวิทยานิพนธ์ของผู้สร้างสรรค์ในประเด็นเรื่อง ความสุข ความฝัน และความภูมิใจของแม่ จากการสร้างครอบครัวด้วยอาชีพที่แม่รัก คือช่างเย็บผ้า แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้จึงมาจากแม่ แม่ความอดทนสูงมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำงาน และการเลี้ยงดูลูก อาชีพช่างเย็บผ้าจึงเป็นอาชีพที่หาเลี้ยงคนในครอบครัวทุกอย่างล้วนมาจากฝีมือของแม่ ประสบการณ์ของแม่ และด้วยใจรักของแม่ การได้ทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่แม่รักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของแม่ การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็นความสุขและความภูมิใจของแม่ โดยเสนอในรูปแบบการผสมผสานวัสดุ(Merging of materials)เทคนิคการปักผ้า และศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลแรงบันดาลใจแม่และถิ่นฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่น
2. เพื่อสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในรูปแบบเทคนิคสื่อผสม การผสมผสานวัสดุ ศึกษาทดลองผ้าในท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะนำออกมาถ่ายทอดเรื่องราวช่างเย็บผ้าของแม่
3. เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีการทำงานการเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ สร้างความรู้สึกถึงความสุข ความฝัน และความภูมิใจจากอาชีพช่างเย็บผ้าของแม่

1.3 กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ โดยใช้เทคนิคที่เรียกว่า “ศิลปะสื่อผสม” (Mixed Media Art) รูปแบบการผสมผสานวัสดุ (Merging of materials) ซึ่งผู้สร้างสรรค์เลือกใช้วัสดุเศษผ้าที่ถูกตัด เหลือทิ้งไว้ เป็นหลักฐานร่องรอยของความพยายามในการทำงาน การเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน การนำผ้าท้องถิ่นที่มีลวดลายสวยงามมาสร้างสรรค์ทำให้ผลงานดูน่าสนใจมากขึ้น การสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้มาจาก “แม่” แม่มีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้า เป็นอาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัว ด้วยอาชีพเย็บผ้าไม่ว่าจะเป็นการเย็บกระเป๋า ของฝากต่างๆ ทุกอย่างล้วนมาจากฝีมือ ประสบการณ์ และใจรัก การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่ตนเองรักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของแม่ การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็นความภูมิใจของแม่ ที่แม่มักจะเล่าเรื่องราวต่างๆให้ลูกๆฟังด้วยรอยยิ้มและมีความสุขเสมอ นำไปสู่แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ โดยสรุปเป็นแผนผังแนวคิดได้ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดและวิธีการสร้างสรรค์

1.4 สมมุติฐาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “เย็บ ปัก ถักฝันของแม่” (Sew, embroider, knit of mother's dream) เป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบการผสมผสานวัสดุด้วยเทคนิคสื่อผสม นำมาถ่ายทอดร่วมกับแนวคิดและแรงบันดาลใจจากรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิต ครอบครัว ความสุข ความฝัน และความภูมิใจของแม่ ในอาชีพช่างเย็บผ้า มุ่งเน้นการถ่ายทอดวิธีการเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ ที่มีความสุข ความฝัน และความภูมิใจของแม่ที่สามารถใช้อาชีพช่างเย็บผ้าที่ตนเองรักมาใช้เลี้ยงดูคนที่แม่รักได้ และสามารถถ่ายทอดให้ผู้ชมได้เห็นถึงความสุขของแม่ ผู้เป็นเสาหลักของครอบครัวจากการเป็นช่างเย็บผ้า ด้วยการนำเทคนิคการปะติดผ้าและการผสมผสานวัสดุด้วยวิธีการเย็บ และนำวิธีการ ปัก ถัก ร้อย มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ผสมผสานทำให้เกิดผลงานที่อยู่ในชั้นเดียวกัน โดยเน้นหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์แสดงออกถึงอารมณ์ความรักของผู้สร้างสรรค์ที่มีต่อแม่ได้

1.5 ขอบเขตของการสร้างสรรค์

ขอบเขตของการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ข้าพเจ้าได้จำกัดขอบเขตของการสร้างสรรค์เอาไว้ 3 ด้าน ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านเทคนิค และขอบเขตด้านรูปแบบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์และส่งผลให้การสร้างสรรค์มีขอบเขตที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เลือกเนื้อหาของผลงานจากแรงบันดาลใจที่ประทับใจที่ประสบกับตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อม ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตของครอบครัวของผู้สร้างสรรค์ จากข้อมูลการทำงานเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ ขั้นตอนการตัดเย็บผ้า และการเลือกวัสดุผ้าที่นำมาใช้และศึกษาลวดลายผ้าท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน

5.2 ขอบเขตด้านรูปแบบและวิธีการ

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานศิลปะปะนิพนธ์ ชุด “เย็บ ปัก ถักฝันของแม่” (Sew, embroider, knit of mother's dream.) เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการวาดลายด้วยการนำเศษผ้ามาปะติดลงไปในตัวผลงานการสร้างสรรค์ นำเสนอในรูปแบบศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art) การผสมผสานวัสดุ ใช้ผ้าและด้าย มาเป็นตัวขับเคลื่อนเทคนิคและการสร้างสรรค์ผลงาน

5.3 ขอบเขตด้านเทคนิค

ศึกษาเทคนิคการทำศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art) การผสมผสานวัสดุ การปะติดผ้า และการเย็บผ้า การปักผ้าและการต่อลายผ้าของผลงานแต่ละชิ้น

1.6 ขั้นตอนวิธีการในการสร้างสรรค์

ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์ศิลปะปะนิพนธ์ชุด “เย็บ ปัก ถักฝันของแม่” (Sew, embroider, knit of mother's dream.) สามารถแบ่งตามวิธีการได้ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตของครอบครัวของผู้สร้างสรรค์ จากข้อมูลการทำงานเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ ขั้นตอนการตัดเย็บผ้า การเลือกวัสดุผ้าที่นำมาใช้
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งค้นคว้าข้อมูล และข้อมูลจากภาคสนามโดยศึกษาข้อมูลจากพื้นที่จริง
3. ศึกษาข้อมูลและรูปแบบงานของศิลปินที่มีเทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์ผลงานในลักษณะเดียวกัน

4. กำหนดหัวข้อเนื้อหาเค้าโครงเรื่องให้มีความเชื่อมโยงกับความสุข ความฝัน และความภูมิใจของแม่ จากการสร้างครอบครัวด้วยอาชีพช่างเย็บผ้า
5. ศึกษาวัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
6. นำเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่ศึกษามาสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบงานศิลปะสื่อผสมด้วยวิธีการผสมวัสดุ และ แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
7. วิเคราะห์และสรุปผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสม เรื่อง เย็บ ปัก ถัก ผืนของแม่ พร้อมกับเอกสารประกอบการทำวิทยานิพนธ์

1.7 นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

แม่ (mother) หมายถึง แม่ผู้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน นอกจากจะเป็นผู้ให้กำเนิดแล้ว แม่ยังเป็นผู้เสียสละ มีความอดทน ภาพการทำงานของแม่ที่ผู้สร้างสรรค์เห็นจนชินตา คือภาพที่แม่ยอมเหนื่อยเพื่อครอบครัวที่แม่รัก ทำทุกอย่างเพื่อสิ่งที่แม่ฝัน และทำด้วยความสุข ทำด้วยความรักเพื่อคนที่แม่รัก ด้วยอาชีพช่างเย็บผ้าของแม่งานจะหนักแค่ไหน แม่ก็มักจะมีภาพวาดความฝันเป็นเป้าหมายเสมอ

ความสุข (happiness) หมายถึง ความสุขที่เกิดขึ้นจากการทำงานของแม่ถูกนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ความสุขที่เกิดจากการได้ทำเพื่อคนที่รัก การได้มองเห็นคนที่รักเติบโต เหมือนเป็นการเติมเต็มความสุขให้กับตนเอง และยังได้ทำอาชีพที่ตนเองรักเพื่อคนที่รัก ก็ยังทำให้บรรยากาศการทำงานเย็บผ้ามีแต่ความสุข สุขที่อยู่ในใจก็มักจะถูกถ่ายทอดออกมาผ่านท่าทางการทำงานของแม่ที่เต็มไปด้วยความสุข ความสุขยังเกิดจากการมีความสัมพันธ์ที่ดี ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในสังคมเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตที่ยืนยาวและมีสุขภาพดี

ความฝัน (dream) หมายถึง ความฝันที่อยากเห็นทุกคนที่แม่รัก ได้อยู่อย่างสบาย ได้เรียนหนังสือ และได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข การตั้งเป้าหมายในชีวิตของแม่คือการทำให้ลูกๆของแม่ประสบความสำเร็จ แม่จึงมีความฝันนี้ปรากฏขึ้นมาภายในใจเสมอ ความฝันคือสิ่งที่เราสามารถสร้างจินตนาการขึ้นมาเองได้ เป็นความปรารถนาเล็กๆ ภายในจิตใจของมนุษย์ มักจะเกิดขึ้นเป็นเรื่องราวที่คนเราอยากจะทำเป็นอย่างมาก

ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art) หมายถึง การสร้างสรรค์ผลงานด้วยการนำเศษวัสดุ โดยการนำเศษผ้ามาปะติดลงบนผลงาน และนำวิธีการเย็บ มาผสมวัสดุเข้าด้วยกัน และนำวิธีการ

ปัก ถัก ร้อย มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน มาผสมผสานทำให้เกิดผลงานที่อยู่ในชั้นเดียวกัน เน้นหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ แสดงออกถึงอารมณ์ความรักของผู้สร้างสรรค์ ซึ่งวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมสามารถหาได้จากห้องทำงานเย็บผ้าของแม่

วัสดุท้องถิ่น (local material) หมายถึง วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัย ซึ่งสามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะได้ วัสดุท้องถิ่นสามารถบอกเล่าเรื่องราววิถีความเป็นอยู่ เช่น ลวดลายลายผ้าก็แสดงออกถึงอัตลักษณ์และสะท้อนมรดกภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์อันโดดเด่น เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าสู่ชนรุ่นหลังเพื่อสืบทอดต่อไป และตัววัสดุมีความคงทนสามารถเก็บรักษาไว้เป็นเวลานานได้

1.8 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “เย็บ ปัก ถักฝันของแม่” (Sew, embroider, knit of mother's dream) แบ่งวัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) วัสดุอุปกรณ์สำหรับค้นคว้าและเก็บบันทึกข้อมูล กับ 2) วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์เชิงเทคนิคและกระบวนการทางศิลปะ มีดังนี้

วัสดุอุปกรณ์ในการค้นคว้าและเก็บบันทึกข้อมูล

1. กล้องถ่ายภาพโทรศัพท์มือถือ
2. คอมพิวเตอร์พกพา
3. สมุดบันทึก, สมุดสเก็ต
4. ดินสอ, ปากกา

วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์เชิงเทคนิคและกระบวนการทางศิลปะ

1. เครื่องฉายโปรเจคเตอร์
2. เครื่องคอมพิวเตอร์
3. เศษผ้าชิ้นเล็กเหลือใช้
4. กระดาษรองปัก
5. เข็ม
6. ด้าย
7. เชือก, ไหมพรม

1.9 งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์

40,000 บาท

1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุด “เย็บ ปัก ถักฝันของแม่” (Sew, embroider, knit of mother's dream) มีข้อมูลและองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เรื่องของการค้นคว้าเทคนิคและขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์ทางศิลปะสื่อผสม ศิลปะสื่อใหม่ การผสมวัสดุ และศิลปะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีผลต่อผู้ชมในแง่ของความคิดและแนวคิด เกิดความรู้สึกถึงความสุข ความฝัน และความภูมิใจจากอาชีพช่างเย็บผ้าของแม่

บทที่ 2

เอกสาร ข้อมูลและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

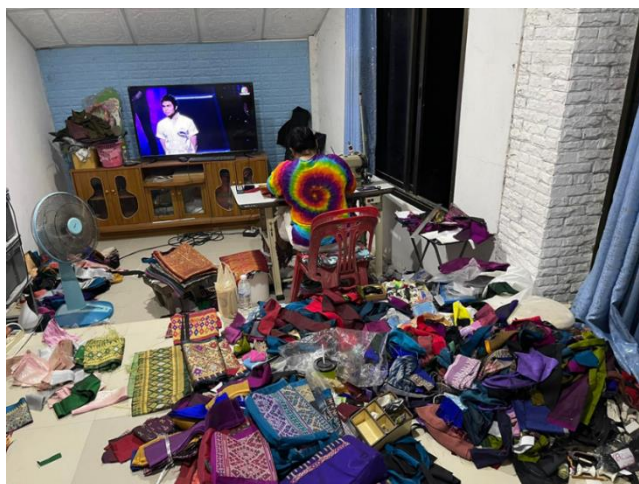
แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “เย็บ ปัก ถักฝืนของแม่” (Sew, embroider, knit of mother's dream) เป็นผลงานทัศนศิลป์ที่เกิดขึ้นจากแรงบันดาลใจ และการศึกษาเอกสาร ข้อมูล และศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ขึ้นใหม่ตามวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ โดยจะสามารถแบ่ง เอกสาร ข้อมูล และศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง ที่ศึกษาในรูปแบบของเอกสารงานวิจัย ออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้ 3 กลุ่มคือ

- 1.อิทธิพลที่มีต่อแนวคิดแรงบันดาลใจ
 - 1.1 ความสุขของแม่กับอาชีพช่างเย็บผ้าของแม่
 - 1.2 ลายผ้าอีสาน
- 2.ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art) ในรูปแบบผลงานวัสดุ
- 3.อิทธิพลทางศิลปกรรมและแนวความคิด
 - 3.1 อิทธิพลทางแนวคิด
 - 3.1.1 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประหยัด พงษ์ดำ
 - 3.1.2 ลูกปลิว จันทร์พุดชา
 - 3.2 อิทธิพลทางศิลปกรรม
 - 3.2.1 ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์
 - 3.2.2 นิลยา บรรดาศักดิ์

1. อิทธิพลที่มีต่อแนวคิดแรงบันดาลใจ

1.1 อาชีพช่างเย็บผ้าของแม่

รูปภาพที่ 2 ภาพห้องทำงานของแม่
ถ่ายเมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ 2565 โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

รูปภาพที่ 3 ภาพการทำงานของแม่
ถ่ายเมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ 2565 โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

รูปภาพที่ 4 กระเป๋าฝีมือการเย็บของแม่
ถ่ายเมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ 2565 โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

ความสุขคือการได้ใช้ชีวิตที่สนุกสนาน ได้ทำงานที่ตนเองชอบ ได้ใช้ความสามารถเพื่อก่อให้เกิดผลที่ไม่ใช่แค่ประโยชน์ส่วนตน แต่เป็นบางอย่างที่มันยิ่งใหญ่กว่าตัวเรา เช่น ทำประโยชน์เพื่อสังคม เพื่อใครบางคน เพื่อโลกใบนี้ ความสุขของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความสุขเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ทำให้นี่เป็นบทความที่ 3 แล้ว ที่เราเขียนเกี่ยวกับความสุข

ในบทความ ความสุขของคนในแต่ละประเทศ เราเรียนรู้จาก Eric Weiner ผู้เขียนหนังสือเรื่อง The Geography of Bliss ที่ออกเดินทางไกลเพื่อตามหาความสุข ทำให้เรารู้ว่าคนในแต่ละประเทศมีความสุขกันยังไงบ้าง

ในบทความ ความสุขคืออะไร เราเรียนรู้ว่า ความสุขเกิดจากการมีความสัมพันธ์ที่ดี ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในสังคมเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตที่ยืนยาวและมีสุขภาพดี ความสุขอีกระดับคือการได้ทำสิ่งที่เรารัก ทำให้เราทุ่มเท ใช้ความสามารถ ใช้ฝีมือและความถนัดของเรา ความพึงพอใจจากการทำงานสำเร็จ ความภูมิใจในฝีมือของตัวเอง ช่วยทำให้เพิ่มคุณภาพชีวิต และทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตได้มากกว่าการใช้ชีวิตที่สนุกสนานไปวันๆ

การมุ่งมั่นทำงานจนทำให้เวลาหยุด หลุดเข้าไปอยู่ใน Flow หรือ In the zone ทำให้เราทำงานโดยที่ไม่สนใจเวลาที่ผ่านไป มันจะเกิดขึ้นได้จากการใช้ความสามารถ ใช้ความถนัดของเรา เช่น

คนที่รักการเรียนรู้ ก็จะใช้เวลาไปกับการอ่านหนังสือหรือดูวิดีโอสอน พยายามทำความเข้าใจ เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เราขงจนลืมเวลา

ความสุขในระดับนี้คือการมีจุดหมาย การมีชีวิตที่มีคุณค่า มีความหมาย การใช้ความสามารถ และความถนัดของเรา ทำให้เกิดประโยชน์ ทำเพื่อสิ่งที่มีนัยใหญ่กว่าตัวเรา สิ่งที่ทำให้เรามีคุณค่า และทำให้ชีวิตมีความหมาย

ลองคิดทบทวนความสามารถของเรา จุดแข็ง สิ่งที่เราถนัด สิ่งที่เราทำได้ดีที่สุดในชีวิต จากนั้นก็คิดถึงสิ่งที่มีนัยใหญ่กว่าตัวเรา สิ่งที่มีคุณค่าที่จะให้เรายอมรับ สิ่งที่เรานับถือ สิ่งที่เราเชื่อ เช่น ศาสนา สังคม ความถูกต้อง ความยุติธรรม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ

เป้าหมายที่แท้จริงของเราคือคุณภาพชีวิต ความพึงพอใจในชีวิต ความสุขที่ยั่งยืน โดยการใช้ชีวิตที่ดีและชีวิตที่มีความหมายแทนที่จะหาความสุขจากการทำเรื่องสนุกสนาน หรือความสะดักสบาย เราควรเปลี่ยนไปให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง พัฒนาคนอื่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนอื่นๆ แล้วปล่อยให้ความสุขเป็นผลพลอยได้จากการเห็นคุณค่าของตัวเอง จากความสำเร็จ ที่ทำงานสำเร็จ และการได้ทำสิ่งที่มีความหมาย ความสุขคือ การใช้ชีวิตที่มีประโยชน์¹ (Nice to fit, n.d.)

“แม่” แม่มีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้า เป็นอาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัว ด้วยอาชีพเย็บผ้าไม่ว่าจะเป็น การเย็บกระเป่า ของฝากต่างๆ ทุกอย่างล้วนมาจากฝีมือ ประสบการณ์ และใจรัก การทำในสิ่งที่รัก เพื่อคนที่ตนเองรักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของแม่ การสร้างทุกอย่างทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็น ความภูมิใจของแม่ ที่แม่มักจะเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ลูกๆ ฟังด้วยรอยยิ้มและความสุขเสมอ ภาพการทำงานที่เห็นจนชินตา และรอยยิ้มที่เห็นทุกครั้งในการทำงานของแม่ เพราะด้วยความหวัง สิ่งของรอบข้างที่ดูเป็นการทำงานหนัก กลับดูเบาสบายสำหรับแม่ ด้วยความรัก ทำให้การทำงานของแม่เต็มไปด้วยความสุข “รอยยิ้ม” สุขที่อยู่ใต้อาซมหายใจที่ลอยออกมาผ่านใบหน้า มุมปากที่มีแต่รอยยิ้ม ท่าทางการทำงานที่ดูผ่อนคลาย เพราะแม่มักมีจุดหมายในการทำงานและรู้ว่าตนเองต้องการทำอะไรทุกอย่างเพื่อใครและเพื่ออะไร “การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่รัก” ก็เป็นความภูมิใจที่สุดของแม่ และผลงานศิลปะชุดนี้ก็กำลังทำด้วยความรักเพื่อคนที่รักเช่นกัน

¹ Nice to Fit, ความสุขเกิดจากการใช้ชีวิตที่สนุกสนาน ชีวิตที่ดี และชีวิตที่มีความหมาย, เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม, เข้าถึงได้จาก <https://www.nicetofit.com/ความสุข>

1.2 ลายผ้าอีสาน

ผ้าฝ้าย(Cotton)

ผ้าฝ้าย หรือเรียกจากคำภาษาอังกฤษของผ้าฝ้ายว่า คอตตัน (Cotton) เป็นผ้าที่ใช้กันมากที่สุดในการผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เหมาะสำหรับการสวมใส่ในช่วงที่มีอากาศร้อนในฤดูร้อน หรือสามารถสวมใส่ได้ทุกวันกับประเทศที่ภูมิอากาศร้อนชื้นทั้งปี เพราะในเนื้อเส้นใยฝ้ายนั้นสามารถซึมซับเหงื่อและระบายออกได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย

ผ้าฝ้ายทำมาจากใยฝ้าย ซึ่งได้จากต้นฝ้ายที่สามารถปลูกขึ้นได้ดีในแถบที่มีอากาศอุ่นชื้นและมีแดดจัด เมื่อผลฝ้ายแก่จัดแล้ว ผลจะแตกมีใยเป็นปุยขาว จึงเก็บมาแยกเอาเปลือกและเมล็ดออก แล้วนำไปปั่นเป็นเส้นใยและเส้นด้าย จึงจะสามารถทอเป็นผืนผ้าได้แล้วจึงจะสามารถใช้ประโยชน์จากผ้าฝ้ายได้ โดยการนำมาตัดและเย็บเป็นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายอย่างเช่น เสื้อยืด

ข้อดีและข้อเสียโดยรวมของผ้าฝ้ายต่าง ๆ มีดังนี้

- 1.สวมใส่สบาย เพราะดูดความชื้นและระบายความร้อนออกได้ดี
- 2.มีความทนทาน
- 3.ทนต่อความร้อน
- 4.เนื้อผ้าฝ้ายยังง่าย คงรูปทรงได้ยาก

ผ้าฝ้ายมีเนื้อค่อนข้างเหนียว ไม่ค่อยยืดหยุ่น ยับง่าย หดง่าย ดูดซึมน้ำได้ดี ระบายอากาศและความร้อนได้ดี ซักридและทำความสะอาดง่าย ทนความร้อนได้ดี สามารถรีดด้วยความร้อนสูงได้ คุณสมบัติของผ้าฝ้าย² (ruedee.n.d.)

รูปภาพที่ 5 การทอผ้าฝ้ายธรรมชาติ

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

² ruedee, ความรู้เรื่องเนื้อผ้าและเส้นใยชนิดต่างๆ ผ้าฝ้าย(Cotton) , เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม, เข้าถึงได้จาก <https://www.ruedee.com/th/fabric/cotton>

เส้นใยลินิน (Linen)

เส้นใยลินินได้จากพืชที่เรียกว่า แฟล็กซ์(Flax) ซึ่งเป็นพืชใช้ทำเส้นใยผ้า นิยมปลูกกันมากในทวีปยุโรป เช่น เบลเยียม ไอร์แลนด์ รัสเซีย ฯลฯ เป็นเส้นใยสำหรับการใช้เป็นผ้าที่เก่าแก่และทนทาน (ผ้าห่อมัมมีในประเทศอียิปต์)

ลินินชอบอากาศอุ่นค่อนข้างชื้น ลินินที่ปลูกในทวีปยุโรปส่วนมากจะนำไปทำเป็นผืนผ้าสำเร็จรูป ก่อนจะได้เส้นใยลินินมาผลิตเป็นผืนผ้านั้น ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน โดยการนำต้นลินินที่ถอนแล้วมาหมักให้ต้นเปื่อยนุ่ม มัดเป็นฟ่อน ๆ ตากให้แห้ง เมื่อแห้งได้ที่แล้วจึงใช้ลูกกลิ้งกลิ้งขนาดใหญ่มาดทับให้ต้นและก้านแตกแยกออกเป็นเส้นใยเส้นๆออกมา ต่อไปนำเส้นใยที่แตกออกมาแล้วเข้าเครื่องทอ ทอให้เส้นใยเรียบและแยกเอาเส้นใยสั้นๆ แล้วจึงนำไปปั่นเป็นเส้นใยและเส้นด้าย หากต้องการให้เส้นใยขาว ก็มักจะนำไปฟอกขาวก่อนนำมาปั่นเป็นเส้นด้ายเพื่อความรวดเร็ว

คุณสมบัติโดยทั่วไปของลินิน คุณสมบัติของผ้าลินินส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกับผ้าฝ้าย หรือเมื่อเปรียบเทียบผ้าลินินกับผ้าฝ้ายแล้ว จะมีข้อแตกต่างกันเล็กน้อย คือ ผ้าลินินเหนียวทนทานกว่าผ้าฝ้าย แต่ยืดหดได้น้อยกว่า เส้นใยหักและยับง่าย ดูดซึมน้ำได้ดีกว่า สวมใส่สบายและให้ความรู้สึกเย็นกว่า เนื้อมันกว่าผ้าฝ้าย เนื้อผ้าลินินจะแข็งเหมือนลงแป้ง ยิ่งซักยิ่งมันและดูใหม่เสมอ ไม่ว่าจะเครื่องซักผ้ายี่ห้อไหนดี ก็ต้องดูฟังก์ชันให้ดีกว่าก่อนว่าสามารถซักผ้าชนิดนั้นได้ไหม ผ้าลินินมีหลายชนิด ตั้งแต่เนื้อละเอียดบางจนถึงเนื้อหยาบหนา เหมาะที่จะนำมาใช้เป็นผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดมือ ผ้าเช็ดปาก ผ้าเช็ดตัว ผ้าม่านเปื้อน ผ้าตัดเสื้อหน้าร้อน ผ้าม่าน ฯลฯ แต่ราคาค่อนข้างแพง

เส้นใยลินินโดยสรุป เส้นใยเหนียวมาก ทนทานต่อการซักกรด สวมใส่สบาย ดูดความชื้นและระบายความร้อนได้ดี ทนต่อกรด - ด่าง และสารเคมีชนิดอื่นๆยับง่าย และรอยยับจะหายยากถ้าไม่ผ่านกรรมวิธีทนยับมาก่อน³ (ruedee,n.d.)

³ ruedee, ความรู้เรื่องเนื้อผ้าและเส้นใยชนิดต่างๆ เส้นใยลินิน (Linen), เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม, เข้าถึงได้จาก <https://www.ruedee.com/th/fabric/cotton/>

รูปภาพที่ 6 ผ้าลินินเส้นใยธรรมชาติ

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.mcshop.com/blog/uncategorized/ผ้าลินิน>

เส้นใยไหม (Silk)

ใยไหมได้จากรังของตัวไหม ในไทยมีการเลี้ยงไหมกันมากทางภาคอีสาน ใยไหมได้รับสมญาว่าเป็นราชินีแห่งเส้นใย มีความงามหรูหรา เนื้อผ้าเป็นมันแวววาว ทำความพึงพอใจให้แก่ผู้สวมใส่ แต่ผ้าไหมมีราคาค่อนข้างแพง คนเรารู้จักใช้ผ้าไหมกันมานานหลายพันปีแล้ว ประเทศจีนเป็นประเทศแรกๆ ที่รู้จักเลี้ยงไหม และนำเส้นใยมาผลิตเป็นผ้าไหม

รูปภาพที่ 7 รังไหม

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.ruedee.com/th/fabric/silk/>

คุณสมบัติต่างๆ ไป ของผ้าไหม นอกจากจะมีเนื้อมันแวววาวสวยงามมากแล้ว ยังเหนียวมาก สวมใส่สบาย ปรับให้เหมาะกับอากาศร้อนเย็นได้ดี คือจะรู้สึกเย็นเมื่ออากาศร้อน และจะรู้สึกอุ่นเมื่ออากาศหนาว ผ้าไหมย้อมสีติดง่าย พิมพ์ลวดลายได้สวยงาม เวลาสวมใส่ไหมจะเสียดสีกันทำให้เกิดเสียง เราเรียกกันว่าเสียง สายไหม ผ้าไหมนิยมนำมาตัดเป็นเสื้อผ้า เครื่องใช้ที่ให้ความงามหรูหราและใช้เป็นเครื่องครว ไม่นิยมตัดเสื้อผ้าที่ต้องใส่ประจำวันนัก ทั้งนี้เพราะผ้าไหมราคาค่อนข้างแพง ซักกรีดยาก ผ้าไหมที่ฟอกเอาสีที่ติดมากับเส้นใยออกหมด น้ำหนักจะเบาและค่อนข้างยับง่าย ต้องตากแห้งให้ทนยับ ผ้าไหมจะเก่าเร็วกว่าซักกรีดบ่อยๆ ไม่ทนต่อสารซักฟอกที่มีส่วนผสมของด่างเข้มข้นและไม่ทนต่อแสงแดด เวลาซักกรีดผ้า-ไหมจึงต้องทำอย่างระมัดระวังมากกว่าการซักผ้าชนิดอื่นคุณสมบัติของเส้นใยไหม ไหมเป็นเส้นใยโปรตีนธรรมชาติ มีสารโปรตีนที่เรียกว่า Fibroin และมีโปรตีนที่เรียกว่า เซริซิน (Sericin) มีลักษณะเหนียวเหมือนกาว ช่วยยึดให้เส้นใยสองเส้นติดกัน โปรตีนของเส้นใยไหมประกอบด้วยกรดอะมิโนเกาะเข้าด้วยกัน เป็นโซ่ยาว เรียกว่า โพลีเปปไทด์ (polypeptide chain) สาร fibroin แตกต่างจากสารเคราติน (Keratin) ซึ่งเป็นโปรตีนในขนสัตว์ คือไม่มีตัวยึดที่ เรียกว่า cystine หรือ Sulphur linkage เช่นในเส้นใยขนสัตว์ โปรตีนของเส้นใยไหมประกอบด้วย กรดอะมิโนประมาณ 15 ชนิด ส่วนใหญ่เป็นกรด อามิโนเดี่ยว เช่น Glycin, Alanine, Serine เป็นต้น โมเลกุลของเส้นใยไหมเรียงตัวกันเป็นระเบียบดีมาก ทำให้เส้นใยมีความเหนียวแข็งแรงทนทาน⁴ (ruedee,n.d.)

รูปภาพที่ 8 เส้นไหม

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.ruedee.com/th/fabric/silk/>

⁴ ruedee, ความรู้เรื่องเนื้อผ้าและเส้นใยชนิดต่างๆ เส้นใยไหม (Silk), เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม, เข้าถึงได้จาก <https://www.ruedee.com/th/fabric/cotton/>

ผ้าทออีสาน

วัฒนธรรมการทอผ้า ผูกพันกับชาวอีสานมาอย่างยาวนาน จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีทำให้ทราบว่า มีการทอผ้าใช้ในภาคอีสานตั้งแต่ช่วงต้นของยุคโลหะหรือประมาณ 6,000 ปีมาแล้ว การทอผ้าถือเป็นชีวิตของหญิงชาวอีสานที่ทอไว้ใช้ในครัวเรือนมาแต่อดีต โดยถือว่าเป็นงานจำเป็นของผู้หญิงอีสานที่ต้องเรียนรู้และปฏิบัติให้ชำนาญ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มในชีวิตประจำวันและใช้ในพิธีการทางศาสนา และเป็นเครื่องบ่งบอกว่าผู้หญิงคนนั้นมีความเหมาะสม มีคุณสมบัติความพร้อมที่จะสามารถออกรับเรียนได้

รูปภาพที่ 9 ผ้าทออีสาน

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan>

วัฒนธรรมการทอผ้าของชาวอีสาน ได้รับอิทธิพลมาจากการอพยพเคลื่อนย้ายของกลุ่มคนจากหลายพื้นที่ เข้ามามีชีวิตอยู่ในภูมิภาคอีสานปัจจุบัน แต่ละกลุ่มชนจะมีลักษณะและลวดลาย กรรมวิธีการทอผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง โดยในอีสานเหนือเป็นแหล่งทอผ้าฝ้าย ได้แก่ ผ้าขิด อีสานกลางเป็นแหล่งทอผ้าไหม ได้แก่ ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าหางกระรอก เป็นต้น ทางตะวันออกที่เป็นชาวผู้ไท ทอผ้าไหมแพรวา ที่ทอด้วยเทคนิคจกและขิด อีสานใต้ทอผ้าไหมมัดหมี่ เส้นพุ่งตามแบบเขมร เป็นต้น ปัจจุบัน ผ้าทอ กลายเป็นหัตถกรรมที่มีชื่อเสียงของอีสาน ที่ถูกผลิตเพื่อการค้าเป็นอาชีพเสริมจากการ

ทำนา ถึงแม้รูปแบบผ้าจะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการใช้งาน และตลาดผู้บริโภคในปัจจุบัน แต่ก็ยังมีรากเหง้ามาจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ที่ก่อให้เกิดความแตกต่างกันของรูปแบบและวิธีการผลิตผ้าในแต่ละท้องถิ่น

ประเภทของผ้าอีสานแบ่งตามเทคนิคการผลิต

1. ผ้าซิด

ผ้าซิด เกิดจากการใช้ด้ายพุ่งพิเศษเพื่อใส่สีและลวดลายต่างจากสีพื้น โดยใช้ไม้ค้ำสำหรับทอ ลายซิดเรียกว่า "การเก็บซิด" มีหน้าที่ยกด้ายเส้นยืนให้สลับกันเป็นลวดลาย โดยลวดลายซิดมีลักษณะเหมือนกันตลอดหน้าผ้า ผ้าซิดมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ประเพณีท้องถิ่นจากลวดลายประกอบกับกรรมวิธีผลิต มีวิธีการที่ซับซ้อน ใช้ความพยายามและความอดทนในการทอให้เป็นผืนผ้า จึงถือว่าผ้าซิดเป็นของสูง ไม่นิยมใช้ผ้าซิดเป็นผ้าถุงที่ต่ำกว่าเอว

รูปภาพที่ 10 ผ้าซิด

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan>

2. ผ้ามัดหมี่

ผ้ามัดหมี่ เป็นการสร้างลวดลายโดยวิธีย้อมสี โดยออกแบบลวดลายก่อนย้อมสีด้วยเส้นฟุ้งเตรียมลายกรอบไม้หน้ากว้างเท่ากับหน้ากว้างผ้า ออกแบบโดยใช้เชือกมัดส่วนที่ไม่ต้องการสีไว้ แล้วนำมาย้อมสีก่อนนำมาทอ ลายผ้าของชาวผู้ไทมักทำเป็นลายหยักแหลมหรือเป็นลายคมๆ เหมือนฟันปลา เรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า "หมี่กาบ" ได้แก่ ลายกาบหลวง ลายตุ้ม ลายตุ้มมะจิบ ลายนาค และลายปราสาท เป็นต้น

รูปภาพที่ 11 ผ้ามัดหมี่

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan>

3. ผ้าไหมแพรวา

ผ้าไหมแพรวา แต่เดิมหมายถึง ผ้าไหมที่มีความยาวขนาด 1 วา ชาวกาฬสินธุ์นิยมใช้เป็นผ้าสไบ ผ้าโพกหัว หรือผ้าพันคอ เฉพาะในโอกาสสำคัญเท่านั้น ซึ่งอาจจะแสดงถึงฐานะทางสังคมในแง่การมีผ้าสวยงาม มีคุณค่าเป็นสมบัติติดกาย เฉพาะผ้าแพรวาของชาวภูไทในจังหวัดกาฬสินธุ์นั้น มีลวดลายวิจิตรงดงาม ต้องใช้ความสามารถและเวลาในการทอมาก ด้วยเป็นลายผสมระหว่างลายขีดและลายจก บางผืนอาจต้องใช้เวลาทอมากกว่า 3 เดือน เช่น ลายนาค ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของกาฬสินธุ์มีความวิจิตรงดงามมากและละเอียดกว่าลายอื่นๆ

รูปภาพที่ 12 ผ้าไหมแพรวา

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan>

4. ผ้ายก

ผ้ายก (ผ้าไหมยกทอง จังหวัดสุรินทร์) เกิดจากการรวมกลุ่มนักออกแบบโดยการนำของ อาจารย์ วีระธรรม ตระกูลเงินไทย ซึ่งนำความรู้จากการออกแบบลวดลายไทยและลายชั้นสูงแบบราชสำนักโบราณ เมื่อครั้งศึกษาที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาเขตพะซ่าง มาประยุกต์เข้ากับภูมิปัญญาการทอผ้าแบบพื้นเมือง รวบรวมชาวบ้านทำสาวมาทอผ้ายามว่างจากการทำไร่ไถนา จัดตั้งกลุ่มทอผ้ายกทอง "จันทร์โสมา" งานที่สร้างชื่อเสียงคือ การทอผ้ายกทองทูลเกล้าถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 รวมถึงการทอผ้าสำหรับตัดเสื้อผู้นำ 21 ประเทศ และผ้าคลุมไหล่ ภริยาผู้นำที่เข้าร่วมประชุม APEC 2003

รูปภาพที่ 13 ผ้ายก

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan>

5. ผ้าย้อมคราม

ผ้าย้อมคราม ครามเป็นวัสดุย้อมสีเส้นใยผ้าทั้งฝ้ายและไหมที่ได้จากต้นครามธรรมชาติ มีกลิ่นหอมเฉพาะตน สีครามที่ได้จากธรรมชาติเป็นสีที่ไม่ละลายน้ำ นำมาเปลี่ยนคุณสมบัติให้เป็นสีที่ละลายน้ำได้ตามกรรมวิธีโบราณ โดยไม่ใช้สารเคมี แล้วทำการย้อมเย็นโดยการจุ่มลงในหม้อคราม แล้วผ่านออกซิเจนเปลี่ยนคุณสมบัติกลับคืนเป็นสีที่ไม่ละลายน้ำ จุ่มลงย้อมหลายๆ ครั้งจนกว่าจะได้โทนสีเข้มตามต้องการ นิยมใช้ย้อมฝ้ายและทอด้วยเทคนิคมัดหมี่ และขิด ลวดลายบนผืนผ้าแสดงถึงวิถีชีวิตและประเพณีวัฒนธรรม

รูปภาพที่ 14 ผ้าย้อมคราม

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan>
ลายผ้าอีสาน

ลักษณะเด่นของผ้าอีสาน ได้แก่ ลวดลายบนผืนผ้า ลายผ้าอีสานตามที่ได้ทอกันมาตั้งแต่สมัยดั้งเดิมในอดีตจนถึงปัจจุบันนี้ มีลวดลายที่คล้ายคลึงกันในแต่ละเทคนิค มีแม่ลายที่ใกล้เคียงกันที่เกิดจากเทคนิคหลักดั้งเดิม ได้แก่ ขิดและมัดหมี่ ส่วนการยกทอเป็นผ้าที่เกิดขึ้นในภายหลัง โดยมีรูปแบบลายจากภาคกลางและราชสำนัก อย่างไรก็ตามสามารถแบ่งลวดลายได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

ลายสัตว์ เช่น ลายนาค ลายนาคเชิงเทียน ลายนาคสองหัว ลายนาคสองแขน ลายนาคเกี่ยว ลายอึ่ง เป็นต้น ลายพันธุ์ไม้ เช่น ลายดอกแก้ว ลายขอ ลายบัวคำ ลายขอโตเครืออุ้มแบด ลายขอพระเทพ เป็นต้น ลายสิ่งของเครื่องใช้ เช่น ลายโคมแก้ว ลายกงแก้วหมากจับ ลายนกเชิงเทียน ลายจี่เพชร ลายกง ลายอ๊ก เป็นต้นลายจากความเชื่อ ความศรัทธา และจินตนาการ เช่น ลายร้อยดวงใจ ลายใบเสมา ลายหัวใจ ลายปราสาท ลายหมากเบ็ง เป็นต้น

รูปภาพที่ 15 ลายผ้าอีสาน

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan>

ลักษณะเด่นและคุณค่าเชิงรูปธรรม

ลายผ้าอีสาน มีลักษณะเป็นลวดลายกราฟิกเรขาคณิต ซึ่งเกิดจากวิธีการทอที่เกิดจากการขัดกันของเส้นพุ่งและเส้นยืน โดยมีรูปแบบลวดลายเกิดจากจินตนาการของผู้ทอ ในการประยุกต์จากสิ่งรอบตัว ดัดแปลงมาจากธรรมชาติ ได้แก่ สัตว์ พืช ภูมิสิ่งของเครื่องใช้ ความเชื่อและศาสนา ใช้เทคนิคการทอแบบต่างๆ ทั้งการทอขิดและมัดหมี่ซึ่งเป็นเทคนิคหลักที่ใช้ โดยวัสดุที่ใช้แต่ดั้งเดิมมี 2 ชนิด คือ ไหม ที่ให้ผิวสัมผัสเงามัน และฝ้าย ที่ให้ผิวสัมผัสด้านหรือเป็นลายนูนที่เกิดจากการเพิ่มเส้นพุ่งของการขิด การใช้สีแต่ดั้งเดิมมาจากการย้อมสีธรรมชาติ เช่น เปลือกไม้ แก่นไม้ เมล็ด ดอก หรือจากสัตว์ ได้แก่ ครั่ง จึงมีสีหลักเป็นโทนธรรมชาติ เช่น สีครามจากต้นคราม สีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากต้นเข สีส้มดำจากมะเกลือ เป็นต้น

ลักษณะเด่นและคุณค่าเชิงนามธรรม

ผ้าอีสานมีความสัมพันธ์กับประเพณี ความเชื่อในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่ใช้ตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น ผ้าผูกเปล ผ้าห่ม เสื้อผ้า ผ้าที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆ เช่น การทอดอกฐิน การแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ ใช้ห่อคัมภีร์ใบลาน ผ้าคลุมหัวนาคในงานบวช ผ้าคลุมศพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังถือว่า การทอผ้าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงอีสานที่ใช้เวลารว่างจากการทำนาและการเก็บเกี่ยว มาทอผ้าไว้ใช้ในครัวเรือนหรือ

ทอผ้าเอาไว้ใช้ในงานประเพณีต่างๆ เป็นสิ่งบ่งบอกถึงความพร้อมของหญิงสาวในการออกเรือน เพราะต้องใช้ความพยายามและความอดทนเป็นอย่างมาก จึงจะสามารถทอให้เป็นผืนผ้าได้⁵ (isangate,n.d.)

2. ทฤษฎีและเทคนิคที่เกี่ยวข้อง

2.1 ศิลปะสื่อผสม (Mixed Media Art)

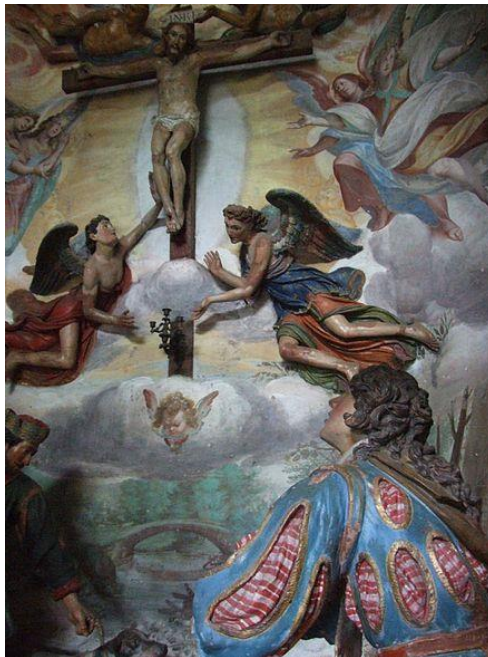
สื่อผสม (Mixed Media)

“สื่อผสม” (หรือในกรณีของการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติจะใช้คำว่า (“สื่อประสม”) คือ Mixed Media ในภาษาอังกฤษ ไม่ใช่ลัทธิหรือแนวคิดปรัชญาทางศิลปะใด ๆ คำๆ นี้เป็นเพียงการระบุถึงศิลปะที่มีการผสมผสานสื่อทางศิลปะที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น การผสมกันระหว่างงานจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพเคลื่อนไหวอย่างเช่นภาพจากโทรทัศน์ วิดีโอ เสียง กลิ่น หรือการสัมผัสทางกายภาพ ศิลปะที่จะเข้าข่าย “สื่อผสม” ควรจะต้องมีการผสมสื่อที่แตกต่างกันเหล่านั้นอย่างน้อย 2 สื่อขึ้นไป แต่ถ้าเป็นการผสมกันระหว่างเทคนิคในสื่อเดียวกัน เช่น จิตรกรรมที่มีการใช้เทคนิคสีน้ำ ผสมกับการเขียน ภาพในบางส่วนด้วยสีน้ำมันและสีฝุ่น ก็ควรจะถือว่าเป็น “เทคนิคผสม” มากกว่า “สื่อผสม” โดยพื้นฐานของ สื่อผสม แล้ว การผสมผสานสื่อที่แตกต่างกันไม่ใช่สิ่งประดิษฐ์ที่คิดค้นขึ้นใหม่แต่อย่างใด เพราะผลงานศิลปะและงานหัตถกรรมในวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั่วโลกที่ทำสืบทอดกันมาหลาย ศตวรรษ ต่างก็มีลักษณะผสมสื่อที่ต่างกันอยู่ค่อนข้างมาก เช่น งานประติมากรรมของชนเผ่าในทวีป แอฟริกา ที่มีการแกะสลักไม้ให้เป็น 3 มิติ ผสมกับการแกะลายเบา ติดปะด้วยวัสดุธรรมชาติต่างๆ เช่น เปลือกหอยและยังมีการระบายสีต่าง ๆ ผสมเข้าไปด้วย

ตัวอย่าง การสร้างภาพชุดชีวิตของนักบุญฝรั่งเศสแห่งอัสซีซีตามโบสถ์น้อยต่าง ๆ ที่ภูเขาศักดิ์สิทธิ์ แห่งพีดมอนต์ และลอมบาร์ดีทางตอนเหนือของประเทศอิตาลีที่ใช้ทั้งประติมากรรมและจิตรกรรมมาผสมผสานเข้าเป็นการงานชิ้นเดียวกัน ที่ทำให้งานนี้มีลักษณะเป็นสามมิติขึ้นมามากมาย และเปี่ยมไปด้วยความสวยงาม⁶(elfar.ssru,n.d.)

⁵ isangate,ผ้าทออีสาน (2), เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม, เข้าถึงได้จาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan-2.html>

⁶ elfar.ssru, สื่อผสม (Mixed Media), เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565, เข้าถึงได้จาก https://elfar.ssru.ac.th/jaruwan_mu/pluginfile.php/30/block_html/content/pdf

รูปภาพที่ 16 ภาพชุดชีวิตของนักบุญฝรั่งเศสแห่งอัสซีซีตามโบสถ์น้อยต่าง ๆ ที่ภูเขาศักดิ์สิทธิ์แห่งพีดมอนต์ และลอมบาร์ดีทางตอนเหนือของประเทศอิตาลี "นักบุญฝรั่งเศสกับนิมิต" ภายในโบสถ์น้อยหนึ่งในภูเขาศักดิ์สิทธิ์แห่งออร์ตา ของ John Berger

เข้าถึงเมื่อ กันยายน 2565 เข้าถึงจาก <https://www.wikiwand.com/th/สื่อผสม>

3. อิทธิพลทางศิลปกรรมและแนวความคิด

3.1 อิทธิพลทางแนวคิด

3.1.1 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประหยัด พงษ์ดำ

รูปภาพที่ 17 ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประหยัด พงษ์ดำ

ที่มา: https://th.wikipedia.org/wiki/ประหยัด_พงษ์ดำ , ตุลาคม 2565

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประหยัด พงษ์ดำ เป็นบุตรของนายสายบัว พงษ์ดำ และนางเป็ พงษ์ดำ เกิดเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2477 ที่อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ได้รับการศึกษาในระดับประถม ที่โรงเรียนประชาบาลวัดกุฎีทอง จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมที่โรงเรียนนาคนาคประดิษฐ์วิทยา และโรงเรียนสิงห์พัฒนาพาหะ ตามลำดับ ความสนใจในศิลปะของท่านนั้นมีมาตั้งแต่เยาว์วัย โดยท่านชอบวาดรูปเล่นเสมอ ๆ ในยามว่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปสัตว์ต่างๆ ดังนั้น ท่านจึงให้ความสนใจกับวิชาศิลปะที่โรงเรียนมากเป็นพิเศษ ซึ่งส่งผลให้ท่านมีพื้นฐานทางศิลปะที่มั่นคง และสามารถสอบเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนเพาะช่างได้เมื่อจบการศึกษาในระดับมัธยม ท่านได้ศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเพาะช่างเป็นเวลา 2 ปี ก็สามารถสอบเข้าเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยศิลปากรได้

การเรียนของท่านดำเนินไปด้วยดีจนได้รับความไว้วางใจจาก ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ให้ช่วยสอนวิชาพื้นฐานทางศิลปะในขณะที่ท่านยังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 10 และเมื่อท่านจบการศึกษาแล้ว ท่านก็ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำที่มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานภาพพิมพ์แกะไม้ของอาจารย์ประหยัด พงษ์คำนั้นเนื้อหาของผลงานได้บรรยายถึงเรื่องราวชีวิตชนบทไทยและสภาพแวดล้อมชนบทรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความรัก เพศ และชีวิตครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกในด้านต่าง ๆ ของตน เช่นความรัก ความคิดถึง ความอบอุ่นความผูกพันระหว่างแม่กับลูก โดยมีรูปแบบในผลงานภาพพิมพ์แกะไม้ที่เป็นแบบเหมือนจริง (Realistic) และรูปแบบอารมณ์นิยม (Emotionalism) หรือรูปแบบที่ใช้ความคิดและจินตนาการแบบอุดมคติ สำหรับภาพพิมพ์แกะไม้ของท่านจะมีเทคนิคการพิมพ์แบบขาวดำ และการพิมพ์แบบสีโดยมีทั้งการพิมพ์สีเดียวด้วยแม่พิมพ์ขึ้นเดียวกับพิมพ์หลายสีด้วยแม่พิมพ์หลายชิ้นและพิมพ์หลายสีด้วยแม่พิมพ์ขึ้นเดียว สิ่งที่มีความพิเศษและน่าสนใจในงาน⁷

รูปภาพที่ 18 ชื่องาน : "ความรักของแม่"ปี สร้าง (พ.ศ.2477-2557)

เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้ Woodcut ของ ศ.เกียรติคุณ ประหยัด พงษ์คำ

เข้าถึงเมื่อ กันยายน 2565 เข้าถึงจาก

<https://www.facebook.com/Bangsaenartcontest/posts/1386381738098305/>

⁷ wikipedia, **ประหยัด พงษ์คำ**, เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565, เข้าถึงได้จาก https://th.wikipedia.org/wiki/ประหยัด_พงษ์คำ,

ภาพพิมพ์แกะไม้ของท่านที่นอกเหนือไปจากด้านเทคนิคการพิมพ์แล้วก็คือ รูปแบบของ ผลงานที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนเมื่อเห็นที่ใดก็ทราบได้ว่าเป็นผลงานของท่าน ลักษณะที่โดดเด่นคือการใช้รูปทรงของสัตว์ชนิดต่าง ๆ มาแทนค่าความคิดทั้งในเชิงสัญลักษณ์ และแบบตรงไปตรงมา เช่น การใช้รูปทรงของแมว ไก่ วัว ควาย ตู๊กแก นกฮูก ค้างคาวรวมถึงรูปทรงของคน เป็นต้น ผลงานหลาย ๆ ชิ้นของท่านมีความงดงามทางด้านองค์ประกอบที่ดูเรียบง่ายไม่ว่าจะเป็นการจัดวางรูปทรงของสัตว์ภายในภาพให้อยู่ตรงกลาง สีที่ดูสงบและเรียบง่ายแสดงออกถึงบรรยากาศภายในภาพตามทัศนะของศิลปินเอง ดังเช่นภาพครอบครัวนกฮูก ยามเช้า ดำกับขาว ตู๊กแก และ ภาพความรักของแม่ เป็นต้น ซึ่งผลงานทั้งหมดมีความงามในเชิงขององค์ประกอบที่ลงตัวเรียบง่าย ไม่ซับซ้อนตามแบบฉบับของงานภาพพิมพ์แกะไม้⁸ (visualartstudentworks,n.d.)

3.1.2 ลูกลิว จันทร์พุดชา

รูปภาพที่ 19 ลูกลิว จันทร์พุดชา

เข้าถึงเมื่อ กันยายน 2565

เข้าถึงจาก <http://www.musicandartmag.com/23921/img-opening-5/?amp>

⁸ Visual Art Student Works, “**ประหยัด พงษ์ดำ**”, เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/visualartstudentworks/posts/3610575312331514/>

ประวัติ

เกิด : 31 ธันวาคม 2523

ที่อยู่ : 79 หมู่ 18 ต.วังกระแจะ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

การศึกษา

ระดับประถม - มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเจียรนวนนทอุทิศ 2

ปวช. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
นครราชสีมา

- ศิลปศาสตรบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลูกปลิว จันทรพุดชา เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เธอสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมมาอย่างต่อเนื่องโดยเลือกใช้แรงบันดาลใจจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงชีวิต ผลงานในช่วงแรกเริ่มของเธอมีรูปร่างของกระดุกเชิงกรานในฐานะสัญลักษณ์ของความเป็นแม่ ความรักจากแม่ การโอบอุ้มให้กำเนิด และรูปร่างของกระดุกเชิงกราน อันเป็นเสมือนเอกลักษณ์ในผลงานของเธอก็ได้ถูกพัฒนาไปสู่เรื่องราว เนื้อหาอันสืบเนื่องต่อมามีอีกหลากหลายชิ้นงาน⁹(ARDEL's,2565)

⁹ ARDEL's Third Place Gallery, ลูกปลิว จันทรพุดชา, เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/1301657479928804/posts/3034372453323956/>

รูปภาพที่ 20 ชื่องาน : “หลังฝน”

เทคนิค : ไฟเบอร์กลาส ขนาด : 205 x 140 x 50 cm.

เข้าถึงเมื่อ กันยายน 2565 เข้าถึงจาก

<https://fineart.msu.ac.th/visualart/sculpture/lookpliw/work.html>

“หลังฝน” ประติมากรรมชิ้นนี้ เป็นภาพสะท้อนความผูกพันระหว่างแม่และลูกในฤดูของการเพาะปลูก ซึ่งสำหรับเกษตรกรแล้วฝนแรกคือน้ำทิพย์ชะโลมใจ ที่เกษตรกรทุกคนเฝ้ารอ เป็นสัญญาณแห่งความอุดมสมบูรณ์และการเริ่มต้นการเพาะปลูกกันอีกครั้ง และแม่ก็จะพาลูกๆ ไปปลูกทุกอย่างที่จะเก็บเอาไว้กินในครอบครัวได้ ประติมากรรมชิ้นนี้แสดงผ่านรูปทรงของแม่ที่กำลังเดินประคองสอนลูกให้เพาะปลูก รูปทรงแม่และลูกถูกตัดทอนรายละเอียดที่เหมือนจริงตามธรรมชาติออกไปให้เหลือเพียงรูปทรงที่เรียบง่าย เพื่อเน้นคุณค่าของมวล ปริมาตร รูปทรงและเส้นรอบรูปให้มีความเด่นชัด เพื่อถ่ายทอดความงามของรูปทรงที่ประสานสัมพันธ์กันอย่างอ่อนโยน นุ่มนวลและกลมกลืน โดยรูปทรงแม่และลูกด้านบนจะเชื่อมสู่เงาสะท้อนของผืนดินและน้ำด้านล่างก่อเกิดเป็นมวลหลอมรวมแม่และลูกเป็นรูปทรงเดี่ยวเคลื่อนไหวเป็นเงาสะท้อนกลับสู่รูปทรงแม่และลูกด้านบนแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแม่และลูกในช่วงเวลาหลังฝน¹⁰(Baramee of Art,n.d.)

¹⁰ Baramee of Art, “หลังฝน ลูกปลิว จันทรพุทธชา”, เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565, เข้าถึงได้จาก http://www.barameeofart.com/product_detail.php?id=704&page=4

3.2 อิทธิพลทางศิลปกรรม

3.2.1 ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์

รูปภาพที่ 21 ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์

เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565

เข้าถึงจาก <https://www.oknation.net/blog/phaen/2011/07/10/entry->

เกิด : 19 ธันวาคม 2526

การศึกษา :

- ศิลปบัณฑิต สาขาศิลป์ไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ศิลปมหาบัณฑิต สาขาศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร

นิทรรศการเดี่ยว :

2554 - “เย็บ ปะ ปัก ถัก ร้อย” ดีโอบี หัวลำโพง แกลเลอรี กรุงเทพฯ

“เย็บ ปะ ปัก ถัก ร้อย” นำเสนอผลงานศิลปะสื่อผสมด้วยเทคนิคทางภูมิปัญญาของชาวบ้าน คือ การเย็บ ปัก ปะ และชุนผ้า เพื่อสื่อถึงความรักความห่วงใยในวิถีชีวิตดั้งเดิมของครอบครัวไทยในชนบท ที่ยังคงมีแบบแผนอันสอดคล้องกับธรรมชาติ ผูกพันกับหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาและอาชีพทางการเกษตร อันเป็นพื้นเพดั้งเดิมของศิลปินหญิงมากความสามารถ ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์¹¹ (elfar.ssru,n.d.)

รูปภาพที่ 22 ชื่องาน : หลานยาย, ฤทัยรัตน์ คำศรีจันทร์, 2553,เย็บ ปะ ปัก ชุนผ้า, 64x53 ซม
เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565 เข้าถึงจาก

https://elfar.ssru.ac.th/jaruwan_mu/pluginfile.php/30/block_html/content/pdf

¹¹ elfar.ssru, “ศิลปกรรมศาสตร์”, เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565, เข้าถึงได้จาก
https://elfar.ssru.ac.th/jaruwan_mu/pluginfile.php/30/block_html/content/pdf

3.2.2 นิลยา บรรดาศักดิ์

รูปภาพที่ 23 นิลยา บรรดาศักดิ์
เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565 เข้าถึงจาก

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1693671580978739&set=pb.1000100773>

เกิดเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2535 สถานที่เกิด โรงพยาบาลขอนแก่น
วุฒิมการศึกษ

ประถมศึกษาโรงเรียนหนองมะเขือช่องแม่วิทยา

มัธยมโรงเรียนโนนข่าวิทยา

ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต(ศิลปะไทย) คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์(ศิลปะไทย)

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 46/7 ต.หนองมะเขือ อ.พล จ.ขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40120

The Queen's Gallery, Bangkok,2561)¹²

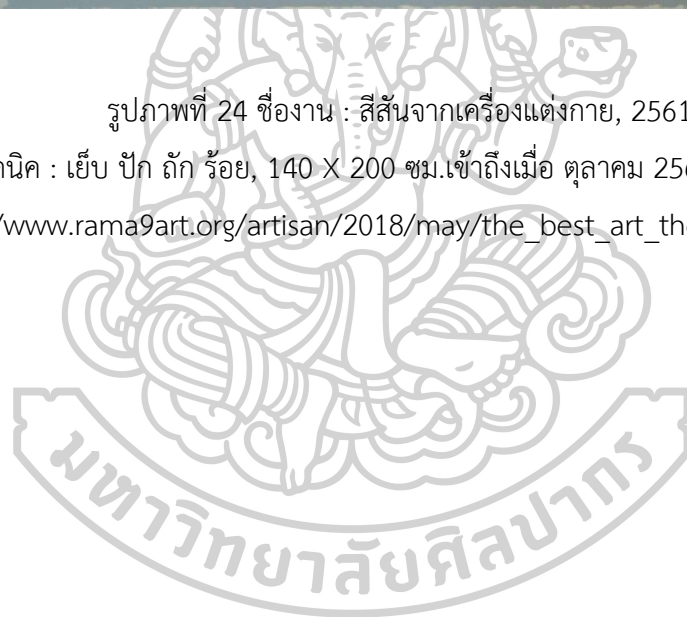
¹² The Queen's Gallery, Bangkok, “The Best Art Thesis Exhibition 2018 | นิทรรศการศิลปนิพนธ์ยอดเยี่ยม ปี 2561”, เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565, เข้าถึงได้จากhttp://www.rama9art.org/artisan/2018/may/the_best_art_thesis/index.html

รูปภาพที่ 24 ชื่องาน : สีสันจากเครื่องแต่งกาย, 2561

เทคนิค : เย็บ ปัก ถัก ร้อย, 140 X 200 ซม.เข้าถึงเมื่อ ตุลาคม 2565 เข้าถึงจาก

http://www.rama9art.org/artisan/2018/may/the_best_art_thesis/index.html

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์อิทธิพลต่อการสร้างสรรค์

ผลงานของศิลปิน	อิทธิพลด้านรูปแบบ	อิทธิพลด้านเทคนิค	อิทธิพลด้านแนวคิด/เนื้อหา	สรุปอิทธิพลที่มีต่องานสร้างสรรค์
 <p>"ความรักของแม่" ประหยัด พงษ์ดำ เทคนิค : ภาพพิมพ์แกะไม้ Woodcut</p>	-	-	<p>ความรู้สึกที่มีต่อแม่ เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ที่แสดงออกถึงเรื่องของการรัก ความอบอุ่น ความเอื้ออาทรที่มีต่อลูกได้อย่างนุ่มนวลเรียบง่ายและงดงาม</p>	<p>การถ่ายทอดเรื่องราวความรักของแม่สู่การสร้างสรรคงานศิลปะให้กระทบใจแล้วเกิดความซาบซึ้งไม่ใช่เรื่องง่าย ความงามทางศิลปะไม่ใช่เพียงแต่ตัวผลงานที่สวยงามในเชิงช่างฝีมือเท่านั้น หากแต่ขึ้นอยู่กับกระบวนการคิดและกลวิธีการถ่ายทอดของศิลปินที่สามารถสร้างแรงกระทบให้ผู้เสพงานศิลปะเกิดความรู้สึกร่วมได้</p>
 <p>"หลังฝน" ลูกปลิว จันทร์พุดชา</p>	<p>รูปทรงแม่และลูก ลูกตัดทอน รายละเอียดที่เหมือนจริงตามธรรมชาติออกไปให้เหลือเพียงรูปทรงที่เรียบง่ายเพื่อถ่ายทอดความงามของรูปทรงที่ประสานสัมพันธ์กันอย่างอ่อนโยน</p>	<p>การเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับการนำเสนอรูปแบบและเรื่องราวที่ต้องการถ่ายทอดได้</p>	<p>แนวคิดในการเห็นความรักของแม่ที่มีต่อลูก การดูแลและการมอบความรักที่บริสุทธิ์</p>	<p>นำแนวคิดในเรื่องของแม่ ประติมากรรมชิ้นนี้เป็นภาพสะท้อนความผูกพันระหว่างแม่และลูก อีกทั้งยังแสดงออกถึงความรักของแม่ที่มอบให้กับลูกที่ตนรักได้เป็นอย่างดี</p>

ผลงานของศิลปิน	อิทธิพลด้าน รูปแบบ	อิทธิพลด้าน เทคนิค	อิทธิพลด้าน แนวคิด/เนื้อหา	สรุปอิทธิพลที่มีต่องาน สร้างสรรค์
 <p>หลานยาย, ฤทธยรัตน คาศร จันทร์, 2553, เย็บ ปะ ปัก ชุน ผ้า, 64x53 ซม</p>	<p>ผลงานรูปแบบ สื่อผสม ที่มีการจัด วางให้ผู้ชมสามารถ เข้าเป็นส่วนหนึ่ง ของผลงานได้</p>	<p>การใช้วัสดุสื่อ ความหมาย ผลงานศิลปะ สื่อผสมด้วย เทคนิคทางภูมิ ปัญญาของ ชาวบ้าน คือ การ เย็บ ปัก ปะ และ ชุนผ้า</p>	<p>แนวคิดเรื่อง นำเสนอ เพื่อสื่อ ถึงความรักใน ครอบครัว ระหว่างแม่ลูก ความห่วงหาใน วิถีชีวิตดั้งเดิม ของครอบครัว ไทยในชนบท ที่ ยังคงมีแบบแผน อันสอดคล้องกับ ธรรมชาติ</p>	<p>นำแนวคิดที่เป็น ความสัมพันธ์ครอบครัว และความสัมพันธ์ ระหว่าง แม่และลูก มี วิถีชีวิตดั้งเดิมของ ครอบครัวไทยในชนบท ที่ยังคงมีแบบแผนอัน สอดคล้องกับธรรมชาติได้ อย่างลงตัวและสวยงาม</p>
 <p>“สีเส้นจากเครื่องแต่งกาย, 2” นิลยา บรรดาศักดิ์ เทคนิค : เย็บ ปัก ถัก ร้อย ขนาด : 140 X 200 ซม.</p>	<p>รูปแบบงานศิลปะ สื่อผสมที่ใช้วัสดุที่ เป็นผ้า ด้าย มา สร้างสรรค์ผลงาน ออกมาเป็นผืน การ วางลายและสีของ ผ้าที่ทำให้รู้สึกถึง ความมีชีวิตชีวา</p>	<p>ผลงานของ นิล ยา บรรดาศักดิ์ เป็นการ สร้างสรรค์ ผลงานด้วย เทคนิค การเย็บ ผ้าด้วยมือ เป็น วิธีแบบดั้งเดิม ใช้เข็มและด้าย ทั้งหมดเพื่อสร้าง ไดนามิกให้กับ ผลงาน</p>	<p>เนื่องจากศิลปินมี แนวคิดที่เน้น กระบวนการและ การใช้วัสดุในการ แสดง ความหมาย เป็นหลักแนวคิด ในงานจึงเป็นสิ่งที่ ศิลปะไม่ยึดติด</p>	<p>ได้นำกลวิธีในงาน สื่อผสม ที่ประกอบกัน ของชิ้นผ้า ใช้ผ้าและ ด้ายเล่าเรื่องราว ความหมายของการ สร้างสรรค์ผลงาน การ สร้างสรรค์ผลงาน ใช้ เทคนิคการเย็บผ้าด้วย มือแสดงออกถึงความ รักและความใส่ใจใน การสร้างสรรค์ผลงาน</p>
<p>สรุป</p>	<p>ได้รับอิทธิพลใน เรื่องของการ เลือกใช้รูปแบบใน การสร้างสรรค์ ผลงานเช่นการเย็บ และการปักการวาง ลายผ้าและการ เลือกใช้โทนสีของ ผ้า</p>	<p>ได้รับอิทธิพลใน เรื่องของการ เลือกใช้เทคนิคที่ สามารถ ตอบสนอง อารมณ์ ความรู้สึกที่ ต้องการถ่ายทอด ออกไปได้เป็น อย่างดี</p>	<p>ได้รับอิทธิพลใน เรื่องของ กระบวนการคิด นำไปสร้างสรรค์ ผลงาน ถ่ายทอด ผลงานศิลปะผ่าน แนวคิดที่ต้องการ ถ่ายทอดอย่าง เป็นขั้นตอน</p>	<p>ได้รับอิทธิพลใน การสร้างรูปแบบ ของผลงานรวมไป ถึงอิทธิพลในการ สร้างผลงาน การ แสดงออกของผลงาน ผ่านแนวความคิด ที่ เป็นระบบก่อนการ สร้างสรรค์ผลงานจาก ศิลปินทั้ง 4 ท่าน</p>

สรุป

จากการที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาผลงานของศิลปินทั้ง 4 ท่าน ทำให้ได้เกิดความเข้าใจในเรื่องของวิธีการทำงาน ได้รับอิทธิพลในการสร้างรูปแบบของผลงาน รวมไปถึงอิทธิพลทางแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน การแสดงออกของผลงานที่แสดงออกผ่านแนวความคิด ผ่านการคิดอย่างเป็นระบบ ก่อนการสร้างสรรค์ผลงาน ผลงานที่สะท้อนแนวคิดของศิลปิน นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงาน ถ่ายทอดผลงานศิลปะผ่านแนวคิดที่ต้องการถ่ายทอดอย่างเป็นขั้นตอน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานและกระบวนการสร้างสรรค์

วิทยานิพนธ์ ชุด เย็บ ปัก ถัก ผืนของแม่ เกิดจากแรงบันดาลใจของภาพที่เห็นจนจินตนาการในการทำงานของแม่ และรอยยิ้มที่เห็นทุกครั้งในการทำงานของแม่ แม่มีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้า เป็นอาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัว ด้วยอาชีพเย็บผ้า ทุกอย่างล้วนมาจากฝีมือ ประสบการณ์ และใจรัก การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่ตนเองรักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของแม่ การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็นความภูมิใจของแม่ ที่แม่มักจะเล่าเรื่องราวต่างๆให้ลูกๆ ฟังด้วยรอยยิ้มและความสุขเสมอ เพราะด้วยความหวัง สิ่งของรอบข้างที่ดูเป็นการทำงานหนัก กลับดูเบาสบายสำหรับแม่ และรู้ว่าตนเองต้องการทำทุกอย่างเพื่อใครและเพื่ออะไร “การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่รัก” ก็เป็นความภูมิใจที่สุดของแม่ และผลงานศิลปะชุดนี้กำลังทำด้วยความรักเพื่อคนที่รักเช่นกัน ในการสร้างสรรค์เพื่อให้สามารถถ่ายทอดแนวคิดที่เป็นสาระสำคัญของผลงานทัศนศิลป์สื่อผสมชุดนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหลักการ รูปแบบ ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ เช่น หลักการเย็บผ้า รวมถึงกลวิธีและกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะสื่อผสม การผสมวัสดุ เป็นต้น ระยะเวลาในการดำเนินการสร้างสรรค์ มีขั้นตอน กระบวนการสร้างสรรค์ที่สามารถจำแนกได้อย่างชัดเจน การเลือกใช้วัสดุในการสร้างสรรค์ เมื่อศึกษา พัฒนา แนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เย็บ ปัก ถัก ผืนของแม่ แล้วนั้นจึงได้ดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานตามวิธีการดำเนินการสร้างสรรค์ดังนี้

1. แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

เย็บ ปัก ถัก ผืนของแม่ ภาพการทำงานของแม่ที่เห็นจนจินตนาการ และรอยยิ้มที่เห็นทุกครั้งในการทำงานของแม่ เพราะด้วยความหวัง สิ่งของรอบข้างที่ดูเป็นการทำงานหนัก กลับดูเบาสบายสำหรับแม่ ด้วยความรัก ทำให้การทำงานของแม่เต็มไปด้วยความสุข เพราะแม่มักมีจุดมุ่งหมายในการทำงานและรู้ว่าตนเองต้องการทำทุกอย่างเพื่อใครและเพื่ออะไร “การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่รัก” ก็เป็นความภูมิใจที่สุดของแม่ และผลงานศิลปะชุดนี้กำลังทำด้วยความรักเพื่อคนที่รักเช่นกัน

2. รูปแบบของการสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ชุด “เย็บ ปัก ถัก ผืนของแม่” เป็นผลงานสื่อผสมและการผสมวัสดุ ที่ประกอบด้วยเทคนิควิธีการเฉพาะเพื่อถ่ายทอดแนวคิดและแรงบันดาลใจจากเรื่องราวของความสุข ความฝัน และความภูมิใจ จากอาชีพช่างเย็บผ้าของแม่

3. วิธีการดำเนินงาน

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์มีขั้นตอนการดำเนินการสร้างสรรค์สามารถสรุปเป็นตารางเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปวิธีการดำเนินงาน

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินการ	วิธีการ
1	ขั้นตอนการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์	กำหนดแนวคิดและขอบเขตในการสร้างสรรค์ ตั้งสมมุติฐาน ถึงผลงานที่จะสร้างสรรค์ว่าจะออกมาในรูปแบบใด
2	ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล แนวคิดและแรงบันดาลใจ	ค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ บันทึกข้อมูลการทำงาน เยี่ยมผ้าของแม่ ด้วยวิธีการถ่ายภาพนิ่งและสังเกต
3	ขั้นตอนการร่างภาพต้นแบบ	ร่างภาพต้นแบบ ด้วยวิธีการวาดผ่านระบบคอมพิวเตอร์
4	ขั้นตอนการคัดเลือกวัสดุและการประกอบวัสดุ	คัดเลือกวัสดุที่เหมาะสมสามารถส่งผลทางความรู้สึกได้ตรงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้
5	ขั้นตอนการการสร้างสรรค์ผลงาน การผสมผสานวัสดุด้วยเทคนิควิธีการเย็บผ้า	บันทึกภาพการทำงานศิลปะ
6	ขั้นตอนการติดตั้ง	ติดตั้งผลงานด้วยการใช้หลักทฤษฎีศิลปะจิตรกรรมสื่อผสม
7	สรุปวิธีดำเนินการ	การกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานเป็นส่วนสำคัญ เป็นการกำหนดเป้าหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ปรับปรุงการทำงานให้สอดคล้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ กำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินการเพื่อให้การทำงานสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

4. วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “เย็บ ปัก ถัก ฝืนของแม่” (Sew, embroider, knit of mother's dream) แบ่งวัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) วัสดุอุปกรณ์สำหรับค้นคว้าและเก็บบันทึกข้อมูล กับ 2) วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์เชิงเทคนิคและกระบวนการทางศิลปะ มีดังนี้

วัสดุอุปกรณ์ในการค้นคว้าและเก็บบันทึกข้อมูล

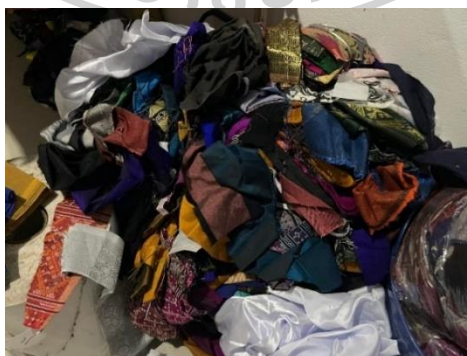
1. กล้องถ่ายภาพโทรศัพท์มือถือ
2. คอมพิวเตอร์พกพา
3. สมุดบันทึก, สมุดสเก็ต

4. ดินสอ, ปากกา

วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์เชิงเทคนิคและกระบวนการทางศิลปะ

1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. เศษผ้าชิ้นเล็กเหลือใช้
3. กระดาษรองปัก
4. เข็ม
5. ด้าย
6. เชือก, ไหมพรม

วัสดุเป็นสิ่งสำคัญมากในผลงาน ชุด “เย็บ ปัก ถัก ฝืนของแม่” โดยมีการนำวัสดุเศษผ้าที่ถูกตัดทิ้งไว้ มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเปรียบเสมือนร่องรอยของความอดทนและความพยายามของแม่ต่อการทำงาน

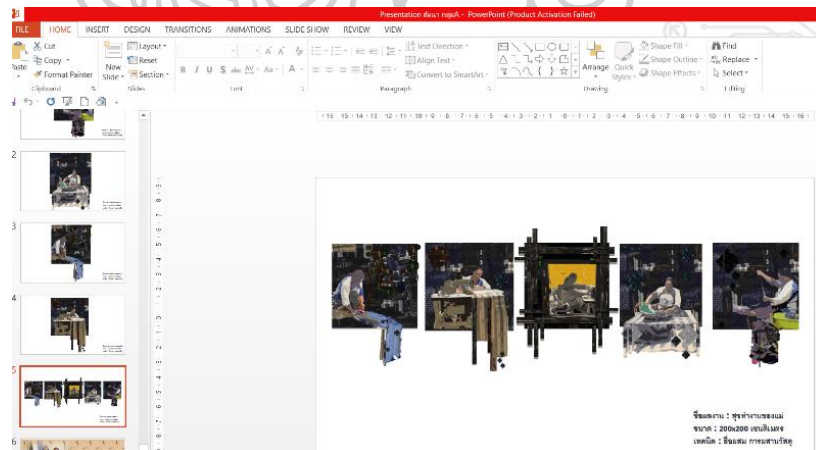
รูปภาพที่ 25 เศษผ้าที่เหลือทิ้งไว้หลังจากการทำงานเย็บผ้าของแม่
ถ่ายเมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ 2565 โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

รูปภาพที่ 26 ด้ายปักครอสติช
ถ่ายเมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ 2565
โดย ณัฐธนวรรณ บุญจันทร์

5. เทคนิคขั้นตอนและกระบวนการ

5.1 การสเก็ตซ์งานและการออกแบบรูปแบบงานโดยใช้โปรแกรม PowerPoint

รูปภาพที่ 27 การออกแบบสเก็ตซ์โดยใช้โปรแกรม PowerPoint

5.2 การตัดแพทเทิร์น การตัดแพทเทิร์นหากแปลตรงตัว ก็คือ แบบแผน หรือ แม่แบบ เป็นการวางแบบด้วยกระดาษรองปักก่อนการเนาและการตัดเย็บขององค์ประกอบหลัก คือ ตัวแม่ที่กำลังมีลักษณะท่าทางกำลังทำงานเย็บผ้า ไทห้องเย็บผ้าของแม่ ไม่ว่าจะเป็นการเย็บผ้าด้วยจักรเย็บผ้า การเนาผ้าด้วยมือ การตัดผ้า รวมไปถึงการรีดผ้าเพื่อเก็บงานหลักจากการเย็บ

รูปภาพที่ 28 การตัดแพทเทิร์นด้วยกระดาษรองปัก

ถ่ายเมื่อ เดือนกุมภาพันธ์ 2565

โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

5.3 การวางผ้า การวางผ้าจะทำให้รู้ถึงขอบเขตขนาดงานและรู้ถึงองค์ประกอบของงานก่อนการเนาผ้าและการเย็บด้วยจักรเย็บผ้า ขั้นตอนนี้สามารถปรับแก้ไขได้จนกว่าช่างเย็บผ้าจะพอใจตามที่ได้ออกแบบผลงานไว้

รูปภาพที่ 29 การวางผ้า

ถ่ายเมื่อ เดือนกันยายน 2565

โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

5.4 การเนาผ้า การเนาผ้าเพื่อกำหนดชัดเจนในการจัดองค์ประกอบของผลงาน และเพื่อถ่ายทอดขั้นตอนการเย็บด้วยจักร การเนาผ้าเป็นหนึ่งในขั้นตอนของช่างเย็บผ้าทุกคนที่ต้องทำก่อนการตัดเย็บ จะได้รับรู้ถึงรายละเอียดของงานคร่าวๆตามที่ช่างเย็บผ้าได้ออกแบบเอาไว้ การเนาสามารถเนาได้ด้วย เข็มหมุด หรือการเย็บเนาใช้เข็บบักด้ายก็ได้

รูปภาพที่ 30 การเนาผ้าพื้นหลัง
ถ่ายเมื่อ เดือนกันยายน 2565
โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

รูปภาพที่ 31 การเนาผ้าส่วนใบหน้าแม่
ถ่ายเมื่อ เดือนกันยายน 2565
โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

รูปภาพที่ 32 การเนาผ้าส่วนตัวเสื้อ

ถ่ายเมื่อ เดือนกันยายน 2565

โดย ญัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

5.5 การเย็บด้วยจักรเย็บผ้า ขั้นตอนการเย็บด้วยจักรเย็บผ้าเป็นขั้นตอนของการลงเข็มเย็บผ้าและด้าย เพื่อให้ผลงานที่เนาไว้มีความแข็งแรงมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการตัดเย็บเพื่อให้สามารถนำไปใช้งานได้ และมีการเพิ่มลวดลายผ้าเพิ่มเติมด้วยการเย็บผ้าด้วยมือ

รูปภาพที่ 33 การเย็บผ้าด้วยจักรเย็บผ้า

ถ่ายเมื่อ เดือนกันยายน 2565

โดย ญัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

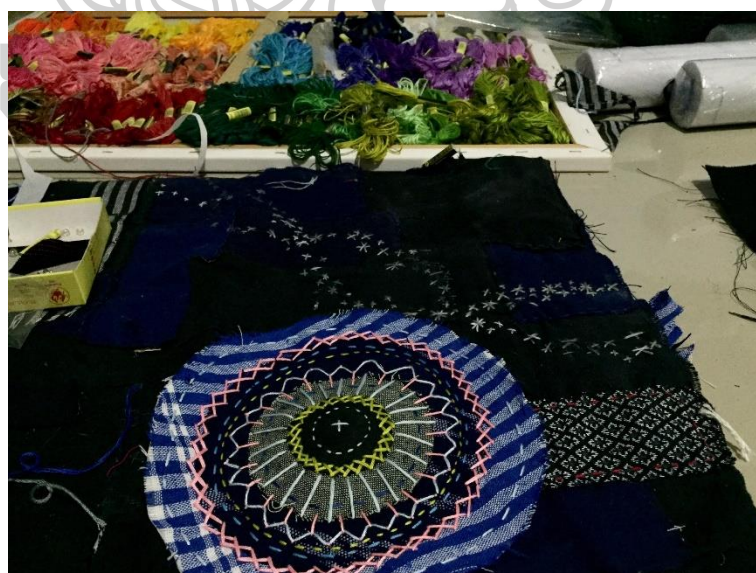
5.6 การเย็บลวดลาย การเย็บลวดลายเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อตกแต่งผลงานให้มืองค์ประกอบเพิ่มเติม ให้ผลงานมีรายละเอียดที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคการปักลวดลายตามจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ผลงาน

รูปภาพที่ 34 การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ

ถ่ายเมื่อ เดือนกันยายน 2565

โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

รูปภาพที่ 35 การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ

ถ่ายเมื่อ เดือนตุลาคม 2565

โดย ณัฐนวรรธน์ บุญจันทร์

รูปภาพที่ 36 การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ
ถ่ายเมื่อ เดือนตุลาคม 2565
โดย ณัฐชนนวรรณ บุญจันทร์

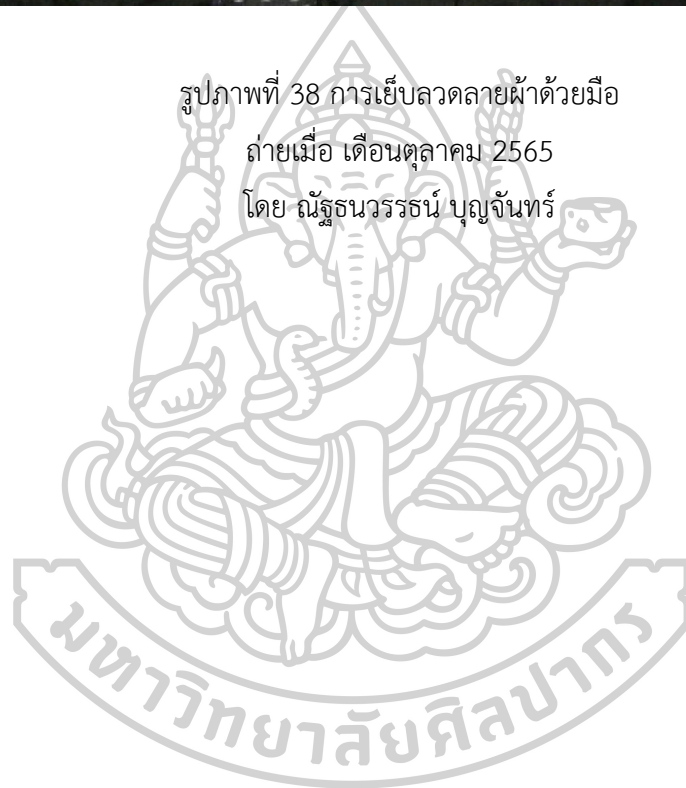
รูปภาพที่ 37 การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ
ถ่ายเมื่อ เดือนตุลาคม 2565
โดย ณัฐชนนวรรณ บุญจันทร์

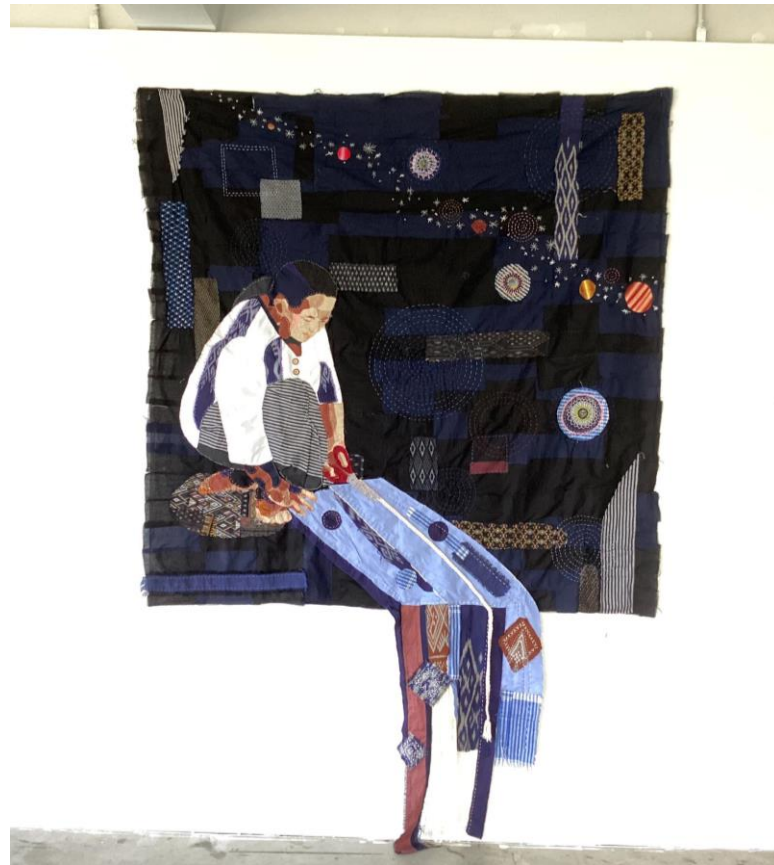
รูปภาพที่ 38 การเย็บลวดลายผ้าด้วยมือ

ถ่ายเมื่อ เดือนตุลาคม 2565

โดย ณิชฐนวรรณ บุญจันทร์

5.7 ตรวจสอบเช็คความเรียบร้อยของชิ้นงาน

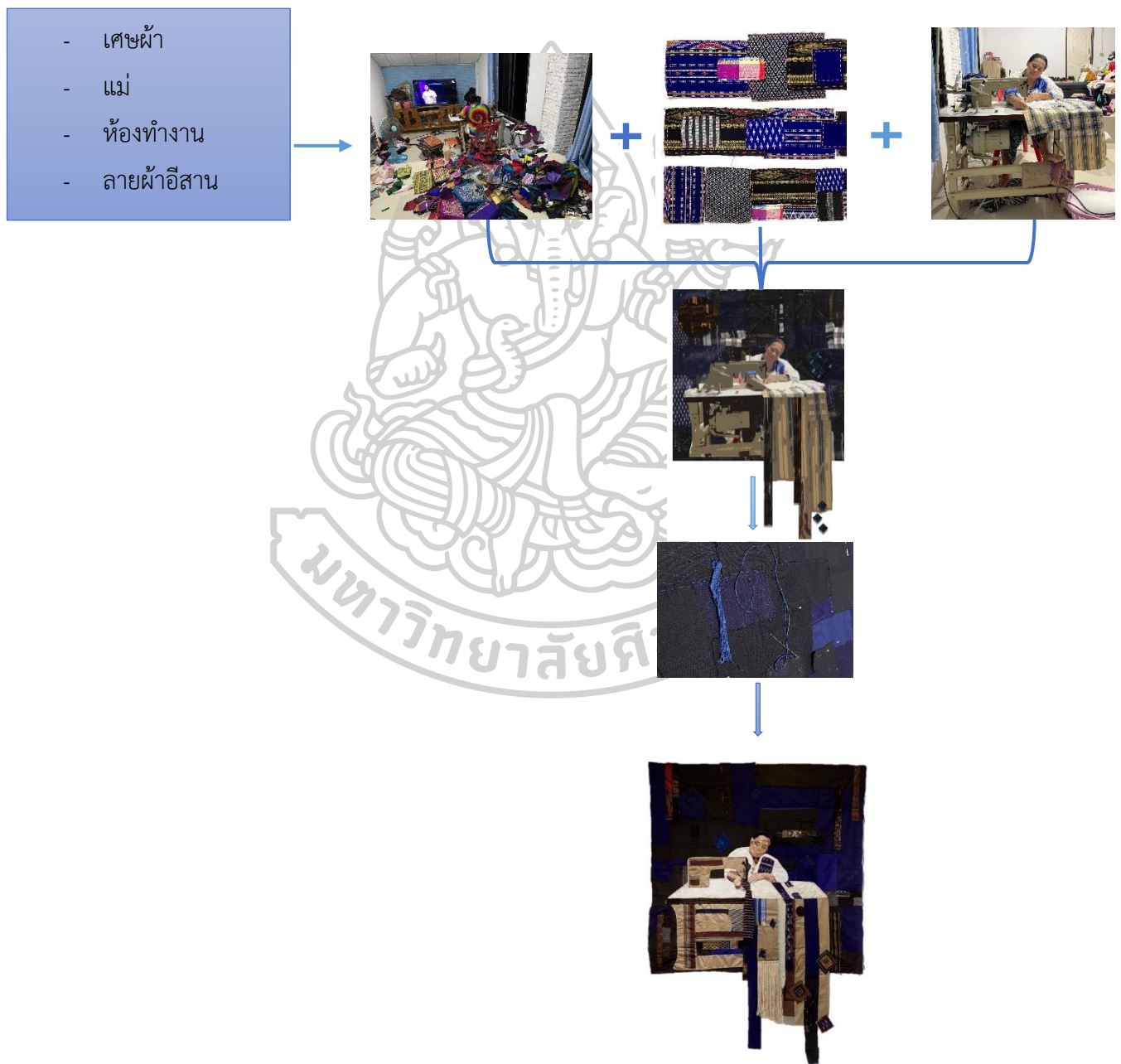
รูปภาพที่ 39 ภาพผลงานสำเร็จ

ถ่ายเมื่อ เดือนตุลาคม 2565

โดย ณิชฐนวรรณ บุญจันทร์

การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานสื่อผสม ได้รับแรงบันดาลใจมาจากภาพการทำงานของแม่ที่เห็นจนจินตนาการ ท้าทายการทำงาน การนั่งตัดผ้า เย็บผ้าที่ดูจดจ่ออย่างตั้งใจ บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับอาชีพช่างเย็บผ้า เป็นอาชีพของแม่ที่หาเลี้ยงคนในครอบครัว ทำด้วยความหวัง ความสุข และความภูมิใจ สุขของการทำงานก็ต้องแลกมาด้วยความอดทนและพยายาม เพื่อหวังให้คนในครอบครัวอยู่อย่างสบายที่สุด สร้างสรรค์ออกมาเป็นงานสื่อผสม รูปแบบการผสมวัสดุในเรื่อง “เย็บ ปัก ถัก ฝั้นของแม่”

รูปภาพที่ 40 การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์

บทที่ 4

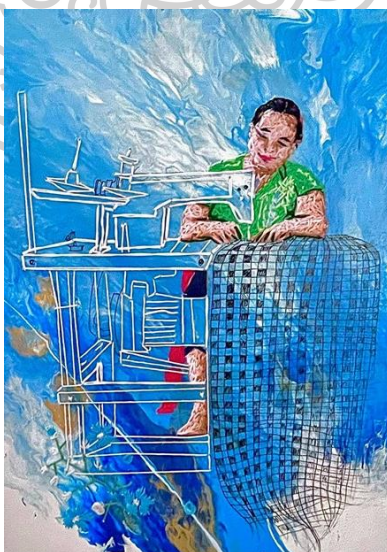
ผลวิเคราะห์การสร้างสรรค์

วิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “เย็บ ปัก ถัก ฟันของแม่” เป็นผลงานที่นำเสนอเกี่ยวกับอาชีพ ช่างเย็บผ้าของแม่และยังสอดแทรกความรัก ความสุข และความภูมิใจของแม่ จากการทำงานที่ตนเองรัก เพื่อสร้างความสุข สร้างความฝัน และสร้างความภูมิใจให้กับคนในครอบครัวผ่านการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคสื่อผสมและการผสมผสานวัสดุ

การพัฒนาผลงานชุดนี้มีจุดเริ่มต้นมาจากการที่ผู้สร้างสรรค์นั้นเติบโตมาในครอบครัวที่มีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้าจากยายสู่แม่และป้า ภาพการทำงานที่เห็นจนชินตาในการทำงานเย็บผ้า การตัดผ้า การรีดผ้า รวมไปถึงการเนาผ้า จึงมีความผูกพันและได้รับการฝึกฝนในการเย็บผ้าตั้งแต่เยาว์วัย แม่ก็จะเล่าเรื่องราวการเป็นช่างเย็บผ้าให้ฟังอยู่เสมอ ด้วยรอยยิ้ม ความสุขและความภูมิใจ ทำให้เกิดเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ซึ่งมีเนื้อหาในการพัฒนาผลงานดังต่อไปนี้ สำหรับเทคนิคขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสมชุดความภูมิใจของแม่จากการเป็นช่างเย็บผ้า ข้าพเจ้าได้ทำการทดลองในการสร้างสรรค์งานสื่อผสมต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลา 1 ปี โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1 การทดลองเชิงบวก

การสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคสื่อผสมและการผสมผสานวัสดุ

รูปภาพที่ 41 ภาพทดลองการเลือกใช้วัสดุและเทคนิคการผสมผสานวัสดุหัวข้อเชิงบวก

ชื่อผลงาน : ความสุขของแม่

ขนาด : 90 X 120 เซนติเมตร

เทคนิค : จิตรกรรมสีผสมบนเฟรมผ้าใบ

รูปภาพที่ 42 ผลงานสำเร็จหัวข้อเชิงบวก

การทดลองเชิงบวก

ศิลปะสื่อผสม

การสร้างสรรค์ผลงานโดยมีแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจากภาพการทำงานของแม่ที่เห็นจนจินตนาการและรอยยิ้มที่เห็นทุกครั้งที่เห็นในการทำงานของแม่ เพราะด้วยความหวัง และด้วยความรัก ทำให้การทำงานของแม่เต็มไปด้วยความสุขและรอยยิ้ม สุขที่อยู่ใใจถูกถ่ายทอดออกมาผ่านใบหน้า กับมุมปากที่มีแต่รอยยิ้ม ท่าทางการทำงานที่ดูผ่อนคลาย เพราะแม่ก็มีจุดมุ่งหมายในการทำงานและรู้ว่าตนเองต้องการทำทุกอย่างเพื่อใครและเพื่ออะไร “การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่รัก” และผลงานศิลปะชุดนี้ก็กำลังทำด้วยความรักเพื่อคนที่รักเช่นกัน

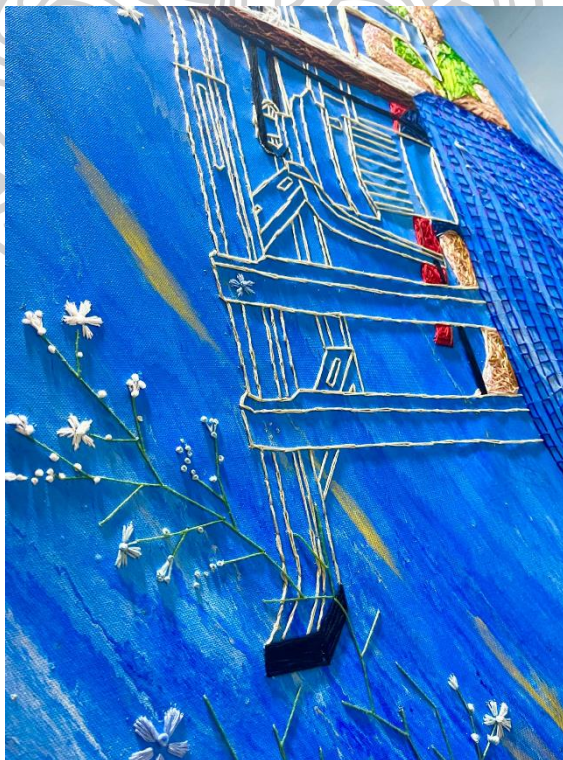
รูปภาพที่ 43 เทคนิคการปักผ้าลงบนเฟรมผ้าใบ การปักแบบสานเส้นสี

รูปภาพที่ 44 การเลือกใช้วัสดุมาประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน

รูปภาพที่ 45 การเย็บและปักบนเฟรมผ้าใบให้เกิดลวดลาย

รูปภาพที่ 46 เทคนิคการปักผ้าและการออกแบบลวดลาย

4.2 การทดลองเชิงลบ

การสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคสีผสมและการผสมวัสดุ

รูปภาพที่ 47 ภาพทดลองการเลือกใช้วัสดุและเทคนิคการผสมวัสดุหัวข้อเชิงลบ

การทดลองเชิงลบ

ศิลปะสีผสม

การสร้างสรรค์ผลงานโดยมีแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานมาจากเบื้องหลังของการทำงานที่ดูมีความสุขที่ได้ทำเพื่อคนที่รักแต่กลับเป็นงานที่แลกมาด้วยความเจ็บปวดในเรื่องของสุขภาพ กายที่นั่งทำงานเป็นเวลานานมากกว่าแปดชั่วโมงต่อวัน มีเรื่องราวมากมายหลายอย่างให้คิดและวนเวียนอยู่ในหัวของแม่ การทำงานที่ต้องเร่งรีบแข่งกับเวลาจนปล่อยปะละเลยเรื่องของตนเอง

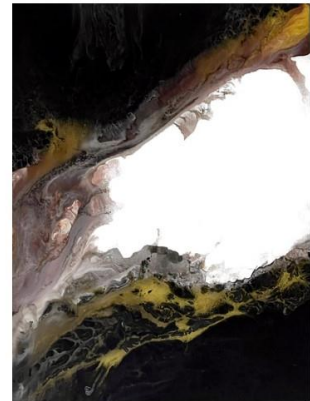

ชื่อผลงาน : เบื้องหลังของแม่

ขนาด : 40 X 60 เซนติเมตร

เทคนิค : จิตรกรรมสีผสมบนเฟรมผ้าใบ

รูปภาพที่ 48 ผลงานสำเร็จหัวข้อเชิงลบ

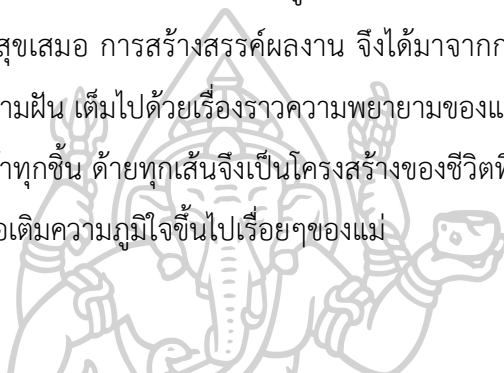

รูปภาพที่ 49 การทดลองเทคนิคการเทสีและเทคนิคการเป่าสี

4.3 Pre – Thesis โครงการที่ 1

Pre-Thesis โครงการที่1

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้มาจากแม่ แม่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มีความอดทนสูงมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำงาน และการเลี้ยงดูลูกทั้งสองคน แม่มีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้า เป็นอาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัว ด้วยอาชีพเย็บผ้าไม่ว่าจะเป็นการเย็บกระเป่า ของฝากต่างๆ ทุกอย่างล้วนมาจากฝีมือ ประสบการณ์ และใจรัก การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่ตนเองรักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของแม่ การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็นความภูมิใจของแม่ ที่แม่มักจะเล่าเรื่องราวต่างๆให้ลูกๆ ฟังด้วยรอยยิ้มแห่งความสุขเสมอ การสร้างสรรค์ผลงาน จึงได้มาจากการก่ออิฐสร้างบ้าน ค่อยๆต่อเติม เหมือนการต่อเติมความฝัน เต็มไปด้วยเรื่องราวความพยายามของแม่ สร้างขึ้นด้วยความรัก สร้างขึ้นด้วยความภาคภูมิใจ ผ้าทุกชิ้น ด้ายทุกเส้นจึงเป็นโครงสร้างของชีวิตที่แม่นำมาต่อเติมความฝัน ต่อเติมชีวิตครอบครัว และต่อเติมความภูมิใจขึ้นไปเรื่อยๆของแม่

รูปภาพที่ 50 การทดลองสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคการเย็บผ้าและการปักผ้า

ชื่อผลงาน : ความภูมิใจของแม่ 1

ขนาด : 80 X 100 เซนติเมตร

เทคนิค : สีสผสม การผสานวัสดุ

รูปภาพที่ 51 ผลงานสำเร็จ Pre-Thesis โครงการที่ 1

รูปภาพที่ 52 การนำวัสดุมาใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน

รูปภาพที่ 53 การเลือกไม้ไผ่มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานและการผสมวัสดุด้วยเชือกป่าน

รูปภาพที่ 54 การเย็บและการปักลดตายลงบนตัวผลงาน

4.4 Pre – Thesis โครงการที่ 2

Pre-Thesis โครงการที่2

หนึ่งในความภูมิใจของแม่ คือการได้สร้างบ้านหลังเล็กๆ ที่แสนจะอบอุ่น เต็มไปด้วยความรัก เต็มไปด้วยมวลแห่งความสุขของสามคนแม่ลูก มีแม่มีผมและน้องสาว แม่มักบอกเสมอว่าหากมีที่อยู่อาศัยที่ดี ทุกๆอย่างก็จะดีตามมา ถ้าหากแม่มีที่ทำงานที่ดีในบ้านก็จะทำให้มีรายได้มากขึ้น ถ้าหากลูกมีสถานที่อำนวยความสะดวกในการเรียนมีที่ทำการบ้าน มีที่อ่านหนังสือ มีที่นอนหลับพักผ่อนที่สบายก็จะส่งผลให้ลูกเรียนดี สุขภาพจิตที่ดี อารมณ์ดี ทุกคนมีความสุขแม่ก็มีความสุข จึงเป็นพื้นฐานที่ดีในชีวิตที่แม่ภูมิใจ

ชื่อผลงาน : ความภูมิใจของแม่ 2

ขนาด : 90 X 180 เซนติเมตร

เทคนิค : สร้อยผสม การผสมวัสดุ

รูปภาพที่ 55 ผลงานสำเร็จ Pre-Thesis โครงการที่ 2

รูปภาพที่ 56 การเลือกใช้วัสดุไม้ไผ่มาสร้างสรรค์ผลงาน

รูปภาพที่ 57 การเลือกใช้ไหมหรือหมากัดและรอยลงบนตัวผลงานการสร้างสรรค์

4.5 Pre – Thesis โครงการที่ 3

Pre-Thesis โครงการที่3

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้มาจากแม่ แม่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มีความอดทนสูงมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำงาน และการเลี้ยงดูลูกทั้งสองคน แม่มีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้า เป็นอาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัว ด้วยอาชีพเย็บผ้าไม่ว่าจะเป็นการเย็บกระเป๋า ของฝากต่างๆ ทุกอย่างล้วนมาจากฝีมือ ประสบการณ์ และใจรัก การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่ตนเองรักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของแม่ การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็นความภูมิใจของแม่

ชื่อผลงาน : ความภูมิใจของแม่ 3

ขนาด : 80 X 200 เซนติเมตร

เทคนิค : สีสผสม การผสานวัสดุ

รูปภาพที่ 58 ผลงานสำเร็จ Pre-Thesis โครงการที่ 3

รูปภาพที่ 59 เทคนิคการปักลวดลายลงบนผ้า

รูปภาพที่ 60 การใช้เทคนิคการเย็บ การปัก การถัก และการร้อย

รูปภาพที่ 61 ผสมเทคนิคการพันที่สีลงบนตัวผลงาน

รูปภาพที่ 62 การปักโดยใช้สะดึงบน

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

วิเคราะห์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	แนวคิด	รูปแบบ	วิธีการ	ผลงานสำเร็จ
<p>การทดลองเชิงบวก</p> <p>ชื่อผลงาน : ความสุขของแม่</p> <p>ขนาด : 90 X 120 เซนติเมตร</p> <p>เทคนิค : จิตรกรรมสื่อผสมบนเฟรมผ้าใบ</p>	<p>ยังขาดชั้นเชิงในการหาแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน</p>	<p>รูปแบบการสร้างสรรค้ในระยะแรกยังคงค้นหาและทดลองรูปแบบและเทคนิค จึงไม่คงที่ในเรื่องของการใช้สีและการปักลงบนเฟรมผ้าใบ</p>	<p>การสร้างสรรค้ผลงานระยะแรกเกิดข้อผิดพลาดทางด้านกระบวนการสร้างสรรค์ทำให้ใช้เวลาสร้างสรรค้เป็นเวลานาน</p>	<p>ผลงานมีขนาดที่เหมาะสมแต่รายละเอียดของงานยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร</p>
<p>การทดลองเชิงลบ</p> <p>ชื่อผลงาน : เบื้องหลังของแม่</p> <p>ขนาด : 40 X 60 เซนติเมตร</p> <p>เทคนิค : จิตรกรรมสื่อผสมบนเฟรมผ้าใบ</p>	<p>การสื่อสารแนวคิดค่อนข้างตรงไปตรงมามากเกินไปขาดชั้นเชิงในการคิดแนวคิดและการสร้างสรรค์ทางศิลปะ</p>	<p>รูปแบบของงานยังขาดการจัดองค์ประกอบที่เหมาะสม การใช้สื่อสื่อสารมากเกินไป โทนสีที่เลือกนำมาใช้ไม่เหมาะกับชิ้นงาน</p>	<p>มีความสับสนในเรื่องของกระบวนการคิดและเทคนิคที่นำมาใช้ในรูปแบของผลงาน</p>	<p>ผลงานมีขนาดที่เล็กเกินไปการสื่อสารแนวความคิดที่ดูตรงไปตรงมาเกินไป</p>

วิเคราะห์ผลงาน ก่อนวิทยานิพนธ์	แนวคิด	รูปแบบ	วิธีการ	ผลงานสำเร็จ
<p>ผลงานก่อน วิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 1</p> <p>ชื่อผลงาน : ความภูมิใจของแม่ 1 ขนาด : 80 X 100 เซนติเมตร เทคนิค : สื่อนผสม การผสมวัสดุ</p>	<p>แนวความคิดมี การพัฒนาในเรื่อง ของแรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ ผลงาน นำไปสู่ การสร้างสรรค ผลงานที่มีการเล่า เรื่องมากยิ่งขึ้น</p>	<p>รูปแบบการ สร้างสรรค์ผลงาน ได้นำวัสดุท้องถิ่น เข้าใช้ในการ สื่อสารของผลงาน แต่ยังขาดการเล่า เรื่องจากตัววัสดุที่ นำมาใช้ในการ สร้างสรรค์ผลงาน</p>	<p>มีการพัฒนาใน เรื่องของวิธีการ สร้างสรรค์มากขึ้น วิธีการเลือกใช้ วัสดุในการ สร้างสรรค์ที่ หลากหลายมาก ยิ่งขึ้น แต่ยังขาด การจัด องค์ประกอบของ ผลงาน</p>	<p>ขนาดผลงานมี ความเหมาะสม ใช้เทคนิคการ สร้างสรรค์ที่ หลากหลาย การ เย็บ การปัก การ ถักและการร้อย</p>
<p>ผลงานก่อน วิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 2</p> <p>ชื่อผลงาน : ความภูมิใจของแม่ 2 ขนาด : 90 X 180 เซนติเมตร เทคนิค : สื่อนผสม การผสมวัสดุ</p>	<p>การสื่อสาร แนวความคิดมี ความเข้ากับตัว ของผลงานการ สร้างสรรค์</p>	<p>รูปแบบการ สร้างสรรค์ยังขาด การจัด องค์ประกอบ ขาดจุดเด่นของ ผลงาน การสร้างสรรคใช้ วัสดุที่มากเกินไป ขาดการเล่าเรื่อง</p>	<p>มีการพัฒนาใน เรื่องของการ พัฒนาผลงานการ สร้างสรรค์มาก ยิ่งขึ้น</p>	<p>สร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะสื่อนผสม ขนาดผลงานมี ความเหมาะสม และใช้เทคนิคการ สร้างสรรค์ที่ หลากหลาย การ เย็บ การปัก การ ถักและการร้อย</p>

วิเคราะห์ผลงาน ก่อนวิทยานิพนธ์	แนวคิด	รูปแบบ	วิธีการ	ผลงานสำเร็จ
<p>ผลงานก่อน วิทยานิพนธ์ ครั้งที่ 3</p> <p>ชื่อผลงาน : ความภูมิใจของแม่ 3 ขนาด : 80 X 200 เซนติเมตร เทคนิค : สื่อมผสม การ ผสมวัสดุ</p>	<p>การสร้างสรรค์ บอกเล่า แนวความคิด เกี่ยวกับอาชีพช่าง เย็บผ้าของแม่ได้ เป็นอย่างดี มีการ พัฒนาในเรื่อง ของเทคนิค การ เย็บ การปัก การ ถักและการร้อย</p>	<p>การสร้างสรรค์ ผลงานในรูปแบบ ศิลปะสื่อผสม เลือกใช้วัสดุมาใช้ บอกเล่าเรื่องราว ได้เป็นอย่างดี</p>	<p>มีการพัฒนาใน เรื่องของการจัด องค์ประกอบมาก ขึ้น เน้นจุดเด่น และพัฒนาการ สร้างสรรค์มาก ยิ่งขึ้น</p>	<p>มีการพัฒนา ทักษะของการ สร้างสรรค์ผลงาน มีการเพิ่มเทคนิค การสร้างสรรค์ที่ หลากหลายมาก ยิ่งขึ้นและเพิ่ม ขนาดของชิ้นงาน ให้ใหญ่ขึ้นจึง สามารถใส่ลูกเล่น ได้หลากหลาย</p>

สรุปผลงานก่อนการสร้างสรรควิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยใช้เทคนิคศิลปะสื่อผสม มีการเลือกใช้วัสดุที่สามารถเล่าเรื่องราวที่จะสื่อสารเรื่องของแม่และอาชีพช่างเย็บผ้าของแม่ได้เป็นอย่างดี หากแต่ยังขาดการบริหารจัดการเวลาในการสร้างสรรค์ผลงาน การสร้างสรรค์ค่อนข้างใช้เวลานาน จึงต้องเพิ่มทักษะและเทคนิค การเย็บ การปัก การถักและการร้อย เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างชำนาญและสวยงามมากยิ่งขึ้น

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “เย็บ ถัก ปักผืนของแม่”

ผลงานวิทยานิพนธ์ สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคสื่อผสมและการผสมผสานวัสดุ ได้รับแรงบันดาลใจจากอาชีพการเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ และตัวแม่เอง ถ่ายทอดเรื่องราวการทำงานที่เต็มไปด้วยความพยายาม ความอดทน รวมไปถึงความภูมิใจที่สามารถใช้อาชีพช่างเย็บผ้าที่แม่รักเลี้ยงคนในครอบครัวได้

การนำเสนอผลงานสำเร็จด้วยศิลปะสื่อผสมบอกเล่าเรื่องราวผ่านเศษผ้าที่เหลือทิ้งไว้หลังจากการทำงานของแม่ในแต่ละวัน ปรากฏลวดลายผ้าทอถักและความเป็นอัตลักษณ์ของภาคอีสาน สร้างสรรค์ออกมาเป็นผืนผ้า และใช้เทคนิคด้วยการเย็บ การปัก การถักและการร้อย ท่าทางการทำงานของแม่อยู่ในท่าที่หลากหลายตามขั้นตอนการเย็บผ้า เช่นการตัดผ้า การเย็บผ้า และการรีดผ้า

ภาพสเก็ทก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1

รูปภาพที่ 63 ภาพสเก็ทก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1

4.6 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน : . สุขทำานของแม่ No.1

ขนาด : 200 X 200 เซนติเมตร

เทคนิค : สี่อผสมและการผสมวัสดุ

รูปภาพที่ 64 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่

แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
<p>การสร้างสรรค์ผลงาน มีแนวคิดที่ชัดเจน ในเรื่องของการ สื่อสารถึงความ พยายาม ความอดทน ของแม่ในการทำงาน ตัดชิ้นส่วนผ้า</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงาน มีการจัดวาง องค์ประกอบศิลป์ที่ดู เข้าใจง่าย สร้างสรรค์ ให้ตัวของแม่เป็น จุดเด่นของผลงาน แสดงออกในท่าทาง การทำงาน ทำให้ผู้ชม จะเห็นได้ชัดว่าบุคคล ในผลงานคือแม่ กำลัง ทำอะไรอยู่</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงาน สื่อผสม สุขทำงาน ของแม่ No.1 เป็นการ สร้างสรรค์ผลงานที่ แสดงออกด้วยท่าทาง การทำงานของแม่ กำลังนั่งตัดผ้าด้วย ท่าทางที่ดูสบาย มี ชิ้นส่วนผ้าที่ยื่น ออกมาจากตัวกรอบ ผลงาน เพิ่มมิติและ สร้างความน่าสนใจ ให้กับตัวผลงาน</p>	<p>ต้องปรับปรุงในเรื่อง ของการรักษา ระยะห่างรอยเย็บผ้า และการเลือกใช้โทนสี ผ้าในการสร้างสรรค์ ให้ดูกลมกลืนและ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น</p>

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 สร้างสรรค์ขึ้นด้วยภาพการทำงานที่ผู้สร้างสรรค์เห็น
จินจินตา นำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงาน ท่าทางการทำงานในการตัดเย็บผ้าของแม่ แสดงออกใน
ท่าทางที่ดูผ่อนคลาย ทำงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ ผลงานการสร้างสรรค์ผสมผสานการเย็บ การ
ถักและการร้อย ใช้เศษผ้าที่เหลือใช้จากการทำงานของแม่ในแต่ละวัน

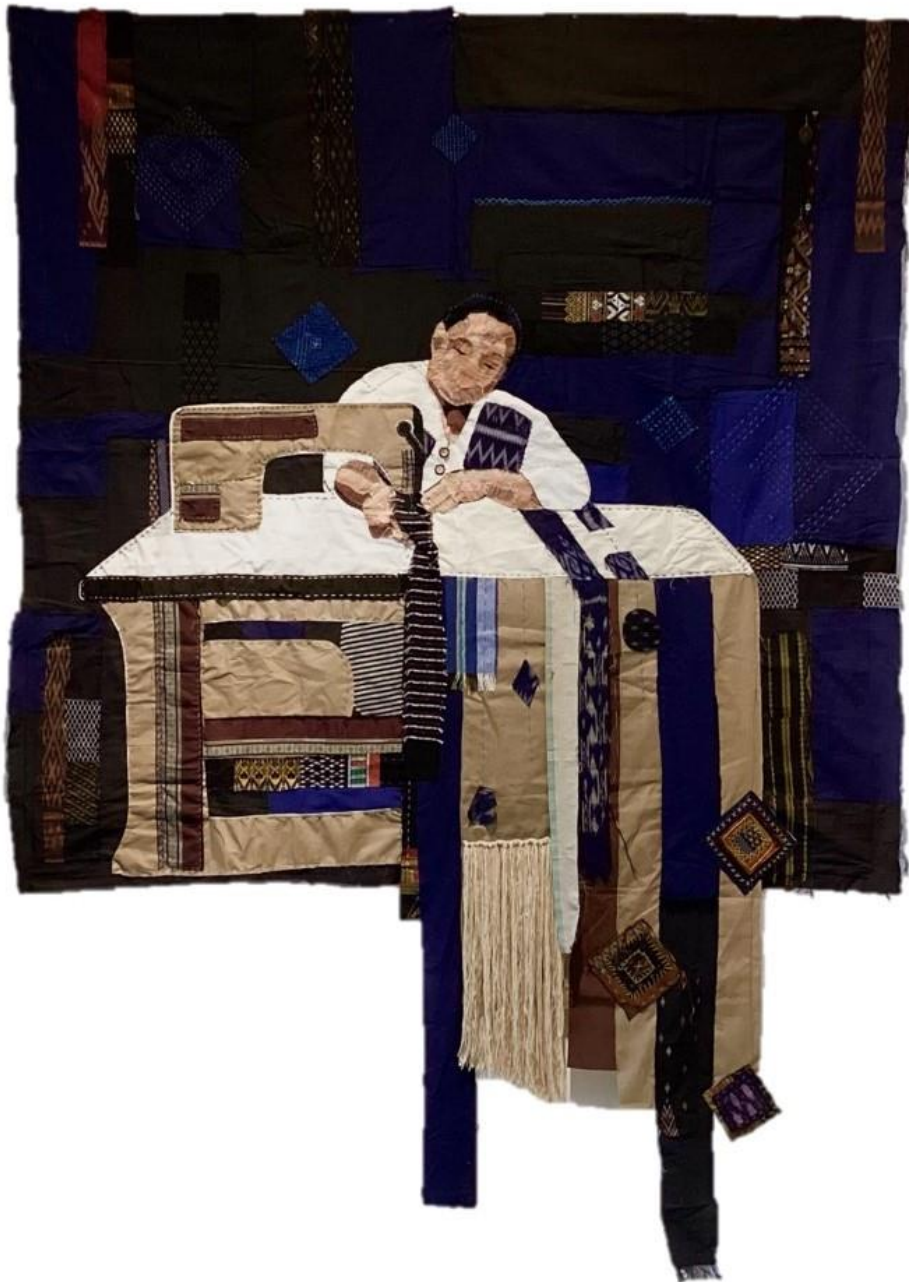
การนำเสนอผลงานสำเร็จ ด้วยรูปแบบศิลปะสื่อผสมและการผสมวัสดุ ทำการสร้างสรรค์
ผลงานด้วยการเย็บผ้า ปักผ้า การถักและการร้อย

ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2

รูปภาพที่ 65 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2

4.7 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน : . สุขทำงานของแม่ No.2

ขนาด : 200 X 200 เซนติเมตร

เทคนิค : สีสผสมและการผสานวัสดุ

รูปภาพที่ 66 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ตารางที่ 5 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
<p>การสร้างสรรค์ผลงาน มีแนวคิดที่ชัดเจน บอกเล่าเรื่องราวที่ สามารถเข้ากับตัวของ ชิ้นงานได้เป็นอย่างดี</p>	<p>จุดเด่นของผลงานชิ้น ที่ 2 จะให้ความสำคัญ กับตัวแม่ ที่เป็นตัวละคร เรื่องของผลงานการ สร้างสรรค์ผลงาน จัด องค์ประกอบศิลป์ให้ ผู้ชมเข้าใจได้ง่าย และ โทนสีของผ้าสามารถ ไปด้วยกันได้ดีและ สนับสนุนให้ผลงานดู โดดเด่นขึ้น</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงาน สื่อผสม สุขทำงาน ของแม่ No.2 เป็น การสร้างสรรค์ผลงาน ที่แสดงออกด้วย ท่าทางการทำงานของ แม่ กำลังนั่งเย็บผ้า ด้วยท่าทางที่ดูสบาย มีชิ้นส่วนผ้าที่ยื่น ออกมาจากตัวกรอบ ผลงาน เพื่อเพิ่มมิติ และสร้างความ น่าสนใจให้กับตัว ผลงาน</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงาน ในชั้นที่ 2 นี้ ต้อง พัฒนาในการเลือกใช้ ด้ายในการเย็บผ้า เพื่อสร้างรายละเอียด ที่น่าสนใจให้กับ ผลงานที่หลากหลาย มากขึ้น</p>

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ต่อจากชั้นที่ 1 ยังคงสร้างสรรค์ขึ้นด้วยภาพการทำงาน
ที่ผู้สร้างสรรค์เห็นจินตนาการ นำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงาน ท่าทางการทำงานในการตัดเย็บผ้าของแม่
แสดงออกในท่าทางที่ดูผ่อนคลาย ทำงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ

การนำเสนอผลงานสำเร็จ ด้วยรูปแบบศิลปะสื่อผสมและการผสมผสานวัสดุ ทำการสร้างสรรค์
ผลงานด้วยการเย็บผ้า ปักผ้า การถักและการร้อย

ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3

รูปภาพที่ 67 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3

4.8 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน : . สุขทำงานของแม่ No.3

ขนาด : 250 X 250 เซนติเมตร

เทคนิค : สี่ผสมและการผสมวัสดุ

รูปภาพที่ 68 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ตารางที่ 6 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

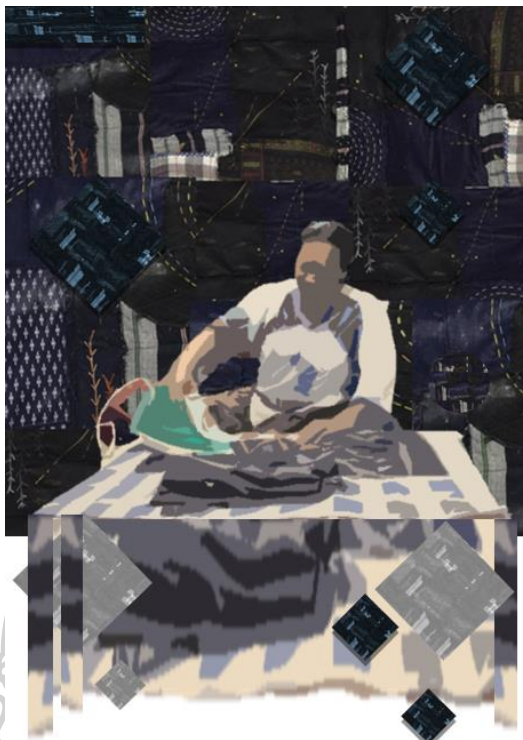
แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
การสร้างสรรค์ผลงาน มีแนวคิดที่ชัดเจน ในเรื่องของการ สื่อสารความหมาย ถึงพยายาม ความ อดทนของแม่ในการ ทำงานจนดึกดื่น	การสร้างสรรค์ผลงาน มีการจัดวาง องค์ประกอบศิลป์ที่ดู เข้าใจง่าย สร้างสรรค์ ให้ตัวของแม่เป็น จุดเด่นของผลงาน แสดงออกในท่าทาง การทำงาน ทำให้ผู้ชม จะเห็นได้ชัดว่าบุคคล ในผลงานคือแม่ กำลัง ทำอะไรอยู่	การสร้างสรรค์ผลงาน สื่อผสม สุขทำงาน ของแม่ No.3 เป็น การสร้างสรรค์ผลงาน ที่แสดงออกด้วย ท่าทางการทำงานของ แม่ กำลังนั่งเย็บผ้าใน เวลากลางคืนมีความ มืดและดวงดาวเป็น เพื่อน แสงไฟสีเหลือง ที่ลอดออกมาผ่าน หน้าต่างเป็นภาพที่ผู้ สร้างสรรค์มักจะเห็น ทุกครั้งในเวลากลาง คืนมาในเวลา กลางคืน	การสร้างสรรค์ผลงาน ควรพัฒนาในเรื่องของ รูปแบบการทำงานให้ ดูน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และสามารถดึงดูด ความสนใจต่อผู้ชม

ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3

การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3 ต่อจากขั้นที่ 2 สร้างสรรค์ขึ้นด้วยภาพการทำงานที่ผู้สร้างสรรค์เห็นจินตนาการ ในเวลากลางคืน นำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงาน ท่าทางการทำงานในการตัดเย็บผ้าของแม่ แสดงออกในท่าทางการทำงานที่เห็นเพียงเงาที่มีแสงไฟลอดออกมาผ่านหน้าต่าง ที่แม่ก็จะทำงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ ผลงานการสร้างสรรค์ผสมผสานการเย็บ การถักและการร้อย ใช้เศษผ้าที่เหลือใช้จากการทำงานของแม่ในแต่ละวัน

การนำเสนอผลงานสำเร็จ ด้วยรูปแบบศิลปะสื่อผสมและการผสมวัสดุ ทำการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการเย็บผ้า ปักผ้า การถักและการร้อย

ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4

รูปภาพที่ 69 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4

4.9 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน : . สุขทำงานของแม่ No.4

ขนาด : 200 X 200 เซนติเมตร

เทคนิค : สีสผสมและการผสมวัสดุ

รูปภาพที่ 70 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ตารางที่ 7 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
<p>การสร้างสรรค์ผลงานที่นำขั้นตอนการเย็บผ้ามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยท่าทางการทำงานของแม่ที่มุ่งมั่นและตั้งใจ</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงานที่มีการจัดวางองค์ประกอบศิลป์ที่ดูเข้าใจง่าย สร้างสรรค์ให้ตัวของแม่เป็นจุดเด่นของผลงานแสดงออกในท่าทางการนั่งกำลังรีดผ้าด้วยความตั้งใจ</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม สุขทำงานของแม่ No.4 เป็น การสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกด้วยท่าทางการทำงานของแม่ กำลังนั่งรีดผ้าด้วยท่าทางที่ดูสบาย มีชิ้นส่วนผ้าที่ยื่นออกมาจากตัวกรอบผลงาน เพิ่มมิติและสร้างความน่าสนใจให้กับตัวผลงาน</p>	<p>ต้องปรับปรุงในเรื่องของการรักษา ระยะห่างรอยเย็บผ้า และการเลือกใช้โทนสีผ้าในการสร้างสรรค์ให้ดูกลมกลืนและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น</p>

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

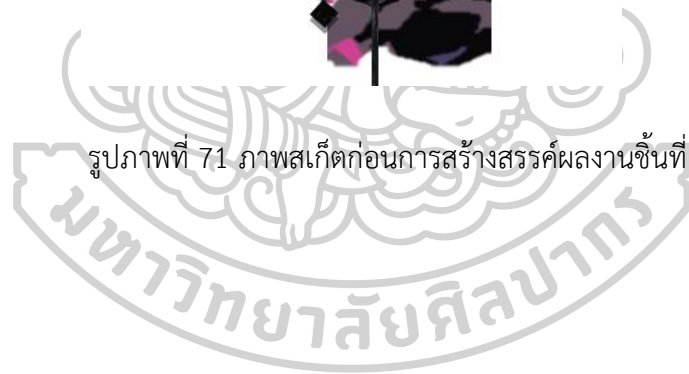
การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4 ต่อจากชิ้นที่ 3 สร้างสรรค์ขึ้นด้วยภาพการทำงานที่ผู้สร้างสรรค์เห็นจนจินตนาการนำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงาน ท่าทางการทำงานในการรีดผ้าของแม่แสดงออกในท่าทางที่ดูผ่อนคลาย ทำงานด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ ผลงานการสร้างสรรค์ผสมผสานการเย็บ การถักและการร้อย ใช้เศษผ้าที่เหลือใช้จากการทำงานของแม่ในแต่ละวัน

การนำเสนอผลงานสำเร็จ ด้วยรูปแบบศิลปะสื่อผสมและการผสมผสานวัสดุ ทำการสร้างสรรค์ผลงานด้วยการเย็บผ้า ปักผ้า การถักและการร้อย

ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 5

รูปภาพที่ 71 ภาพสเก็ตก่อนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 5

4.10 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

ชื่อผลงาน : . สุขทำงานของแม่ No.5

ขนาด : 200 X 200 เซนติเมตร

เทคนิค : สร้อยผสมและการผสมวัสดุ

รูปภาพที่ 72 ผลงานสำเร็จ โครงการวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5

ตารางที่ 8 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

แนวความคิด	จุดเด่น	รูปแบบ	แนวทางพัฒนา
<p>การสร้างสรรค์ผลงาน มีแนวคิดที่ชัดเจน ในเรื่องของการ สื่อสารถึงความ พยายาม ความอดทน ของแม่ในการทำงาน</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงาน มีการจัดวาง องค์ประกอบศิลป์ที่ดู เข้าใจง่าย สร้างสรรค์ ให้ตัวของแม่เป็น จุดเด่นของผลงาน แสดงออกในท่าทาง การทำงาน ทำให้ผู้ชม จะเห็นได้ชัดว่าคุณ ในผลงานคือแม่ กำลัง ทำอะไรอยู่</p>	<p>การสร้างสรรค์ผลงาน สื่อผสม สุขทำงาน ของแม่ No.5 เป็น การสร้างสรรค์ผลงาน ที่แสดงออกด้วย ท่าทางการทำงานของ แม่ กำลังนั่งเย็บผ้า ด้วยมือ ท่าทางที่ดู สบาย มีชิ้นส่วนผ้าที่ ยื่นออกมาจากตัว กรอบผลงาน เพิ่มมิติ และสร้างความ น่าสนใจให้กับตัว ผลงาน</p>	<p>ต้องปรับปรุงในเรื่อง ของการรักษา ระยะห่างรอยเย็บผ้า และการเลือกใช้โทนสี ผ้าในการสร้างสรรค์ ให้ดูกลมกลืนและ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น</p>

ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

การนำเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5 ชั้นสุดท้ายของผลงานชุด เย็บ ปัก ถัก ฟิ้นของแม่
สร้างสรรค์ขึ้นด้วยภาพการทำงานที่ผู้สร้างสรรค์เห็นจนจินตนาการนำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงาน ท่าทาง
การทำงานในการตัดเย็บผ้าของแม่ แสดงออกในท่าทางที่ดูผ่อนคลาย ทำงานด้วยความมุ่งมั่นและ
ตั้งใจ ผลงานการสร้างสรรค์ผสมผสานการเย็บ การถักและการร้อย ใช้เศษผ้าที่เหลือใช้จากการทำงาน
ของแม่ในแต่ละวัน

การนำเสนอผลงานสำเร็จ ด้วยรูปแบบศิลปะสื่อผสมและการผสมผสานวัสดุ ทำการสร้างสรรค์
ผลงานด้วยการเย็บผ้า ปักผ้า การถักและการร้อย

สรุป

ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความภูมิใจ ความสุขและความฝันของแม่ จากอาชีพการเป็นช่างเย็บผ้าการทำงานทุกชั้นตอนล้วนมาจากฝีมือ ประสบการณ์ และใจรัก การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่ตนเองรักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตของแม่ การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็นความภูมิใจของแม่ จนกลายมาเป็นผลงานชุด เย็บ ปัก ถักฝืนของแม่ ผ่านการสร้างสรรค์ผลงาน ด้วยศิลปะสื่อผสม(Mixed Media Art) รูปแบบการผสานวัสดุ(Merging of materials) และเทคนิคการเย็บ การปัก การถักและการร้อย

แสดงออกผ่านผลงานสื่อผสมที่แสดงให้เห็นถึงท่าทางการทำงานเย็บผ้าของแม่ สร้างสรรค์ผลงานขึ้นด้วยภาพการทำงานของแม่ที่ผู้สร้างสรรค์เห็นจนจินตนา นำเสนอผลงานผ่านการถ่ายทอดท่าทางการทำงานของแม่ที่ดูสบาย โดยมีแม่เป็นตัวละครในการดำเนินเรื่องราวต่างๆในผลงานสื่อผสมชุดนี้ เพราะด้วยความรัก ทำให้การทำงานของแม่เต็มไปด้วยความสุข สุขที่อยู่ในใจถูกถ่ายทอดออกมาผ่านใบหน้า และท่าทางการทำงานที่ดูผ่อนคลาย เพราะแม่มักมีจุดมุ่งหมายในการทำงานและรู้ว่าตนเองต้องการทำทุกอย่างเพื่อใครและเพื่ออะไร “การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่รัก” จึงเป็นความภูมิใจที่สุดของแม่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “เย็บ ปัก ถักผืนของแม่” มีจำนวนทั้งหมด 5 ชิ้น สร้างสรรค์ผลงานด้วยรูปแบบและวิธีการถ่ายทอดมุมมองความรักที่แม่มีลูก จากอาชีพการเป็นช่างเย็บผ้าของแม่ อาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัว ด้วยอาชีพช่างเย็บผ้าไม่ว่าจะเป็นการเย็บกระเป๋า ของฝากต่างๆ ทุกอย่างล้วนมาจากฝีมือ ประสบการณ์ และใจรัก การสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่รักจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในชีวิตแม่ สร้างความภูมิใจของแม่ ที่แม่มักจะเล่าเรื่องราวต่างๆให้ลูกๆฟังด้วยรอยยิ้มและความสุขเสมอ ภาพการทำงานของแม่ที่ผู้สร้างสรรค์เห็นจนชินตา และรอยยิ้มที่เห็นทุกครั้งในการทำงานของแม่ เพราะด้วยความหวัง สิ่งของรอบข้างที่ดูเป็นการทำงานหนัก กลับดูเบาสบาย ท่าทางการทำงานที่ดูผ่อนคลาย เพราะแม่มักมีจุดมุ่งหมายในการทำงานและรู้ว่าตนเองต้องการทำทุกอย่างเพื่อใครและเพื่ออะไร การทำในสิ่งที่รักเพื่อคนที่รักจึงเป็นความภูมิใจที่สุดของแม่

การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ได้ผ่านกระบวนการศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้วยการเรียนรู้เทคนิคต่างๆของการเย็บผ้าไม่ว่าจะเป็นการเย็บผ้าด้วยมือหรือเย็บผ้าด้วยเครื่องจักรก็ตาม ท่าทางการทำงานของแม่ที่เห็นจนชินตา ผู้สร้างสรรค์ผลงานจึงได้รวบรวมภาพการทำงานของแม่ นำมาสร้างสรรค์ผลงานและได้พัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานและเทคนิคการเย็บผ้าต่างๆมาโดยตลอด ตั้งแต่การทดลองสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ นำไปสู่ผลงานการสร้างสรรค์ในชุด เย็บ ปัก ถักผืนของแม่ สามารถสื่อสารได้ตรงตามที่คุณสร้างสรรค์ผลงานได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้

อภิปรายผล

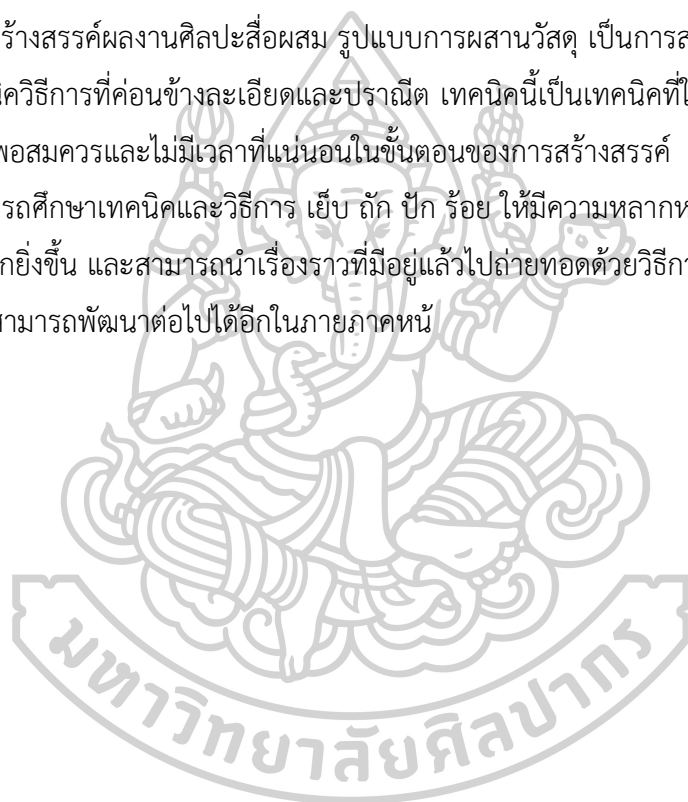
จากที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาทฤษฎีและผลงานของศิลปินที่มีอิทธิพลทั้งเรื่องของแนวความคิดและอิทธิพลต่อเทคนิคการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้สร้างสรรค์ผลงานได้นำแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานมาพัฒนาชุดผลงานวิทยานิพนธ์ เย็บ ปัก ถักผืนของแม่ จากการศึกษาทฤษฎีและลักษณะการสร้างสรรค์ผลงาน รวมไปถึงที่มาและแนวความคิด ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน นำมาสื่อสารและสร้างสรรค์ผลงานออกมาให้มีความน่าสนใจและสามารถสื่อสารให้ผู้รับชมผลงานเข้าถึงได้ง่าย

โดยผลงานทั้งหมดเป็นการนำเสนอถึงความภูมิใจ ความสุขและความรักของแม่ การทำงานเย็บผ้าด้วยความอดทน เศษผ้าที่เหลือทิ้งไว้หลังจากการทำงานเปรียบเสมือนร่องรอยของความพยายามในการทำงานของแม่ในแต่ละวัน และจากภาพการทำงานของแม่ในแต่ละวันที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานเห็นจนชินตาตั้งแต่ครั้งจำความได้จนถึงปัจจุบัน นำมาจัดองค์ประกอบศิลป์ให้แม่เป็นตัวหลักใน

การดำเนินเรื่องราวในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสม รูปแบบการผสมวัสดุ ด้วยการเย็บ การปัก การถักและการร้อย

ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งต่อไป

1. การศึกษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ควรมีการศึกษาเนื้อหาข้อมูลเพิ่มเติมให้มีความหลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นและการอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่หลากหลาย
2. การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อผสม รูปแบบการผสมวัสดุ เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องมีเทคนิควิธีการที่ค่อนข้างละเอียดและประณีต เทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ใช้เวลาในการสร้างสรรค์นานพอสมควรและไม่มีเวลาที่แน่นอนในขั้นตอนของการสร้างสรรค์
3. สามารถศึกษาเทคนิคและวิธีการ เย็บ ถัก ปัก ร้อย ให้มีความหลากหลายและวิธีการใหม่ใหม่ได้มากยิ่งขึ้น และสามารถนำเรื่องราวที่มีอยู่แล้วไปถ่ายทอดด้วยวิธีการทำงานในรูปแบบอื่นๆ ที่ยังสามารถพัฒนาต่อไปได้อีกในภายภาคหน้า

รายการอ้างอิง

- Nice to Fit, (n.d.).ความสุขเกิดจากการใช้ชีวิตที่สนุกสนาน ชีวิตที่ดี และชีวิตที่มีความหมาย, เข้าถึงได้จาก <https://www.nicetofit.com/ความสุข>
- Ruedee, (n.d.).ความรู้เรื่องเนื้อผ้าและเส้นใยชนิดต่างๆ ผ้าฝ้าย(Cotton), เข้าถึงได้จาก <https://www.ruedee.com/th/fabric/cotton>
- Ruedee, (n.d.).ความรู้เรื่องเนื้อผ้าและเส้นใยชนิดต่างๆ เส้นใยลินิน (Linen), เข้าถึงได้จาก <https://www.ruedee.com/th/fabric/cotton/>
- Ruedee, (n.d.).ความรู้เรื่องเนื้อผ้าและเส้นใยชนิดต่างๆ เส้นใยไหม (Silk), เข้าถึงได้จาก <https://www.ruedee.com/th/fabric/cotton/>
- Isangate, **ผ้าทออีสาน (2)**, เข้าถึงได้จาก <https://www.isangate.com/new/32-art-culture/knowledge/580-pa-tor-isan-2.html>
- Elfar.ssr, (n.d.).**สื่อผสม(MixedMedia)**, เข้าถึงได้จาก https://elfar.ssr.ac.th/jaruwan_mu/pluginfile.php/30/block_html/content/.pdf
- Wikipedia, (n.d.).**ประหยัด พงษ์ดำ**, เข้าถึงได้จาก https://th.wikipedia.org/wiki/ประหยัด_พงษ์ดำ
- Visual Art Student Works, (n.d.).**“ประหยัด พงษ์ดำ”**, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/visualartstudentworks/posts/3610575312331514/>
- ARDEL's Third Place Gallery, (n.d.).**ลูกปลิว จันทรพุดชา**, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/1301657479928804/posts/3034372453323956/>
- Baramee of Art, (n.d.). **“หลังฝน ลูกปลิว จันทรพุดชา”**, เข้าถึงได้จาก http://www.barameeofart.com/product_detail.php?id=704&page=4
- Elfar.ssr, (n.d.).**“ศิลปกรรมศาสตร์”**, เข้าถึงได้จาก https://elfar.ssr.ac.th/jaruwan_mu/pluginfile.php/30/block_html/content/pdf
- The Queen's Gallery, Bangkok, (2561) **“The Best Art Thesis Exhibition 2018 | นิทรรศการศิลปนิพนธ์ยอดเยี่ยม ปี 2561”**, เข้าถึงได้จาก http://www.rama9art.org/artisan/2018/may/the_best_art_thesis/index.html

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ณัฐธนวรรณ บัญจันทร์
วัน เดือน ปี เกิด	15 มกราคม 2534
สถานที่เกิด	หนองคาย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2557 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาศิลปกรรมศึกษา (ศิลปศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พ.ศ.2563 ศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาทัศนศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร อําเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

